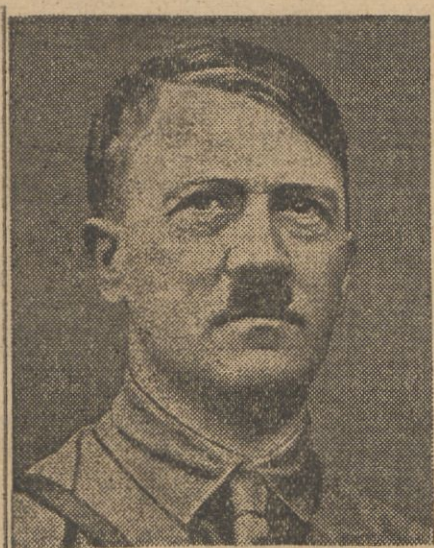

KURJER WILEŃSKI

NIEZALEŻNY DZIENNIK DEMOKRATYCZNY

Wielka mowa Hitlera w Reichstagu o wewnętrznej i zewnętrznej polityce Rzeszy

Kancelarz Hitler

BERLIN. (PAT). — Z niebywałym napięciem oczekiwali Niemcy mowy Hitlera.

Same przygotowania techniczne przekraczała wszystko, co było dotychczas tu znane. Na placach i ulicach Berlina ustawiono specjalne megafony. W lokalach biur i fabryk urucho- miono dla personelu głośniki. Przedstawienia w teatrach i kinach w czasie przemówienia Hitlera były przerwane a publiczność wysłuchiwała przemówienia kancelarza przez głośniki. Nawet otwarte ostatnio studia telewizyjne w kilku dzielnicach Berlina zostały oddane na usługi propagandy. Niemieckie stacje radiowe transmi- towały przemówienie Hitlera od godz. 20 do 22 na Rzeszę i zagranicę.

Posiedzenie Reichstagu

BERLIN. (Pat). Na krótko po godz. 20 otwarte zostało posiedzenie Reichstagu. Przemówienia transmitowane są w języ- kach francuskim, angielskim, włoskim i hiszpańskim na cały świat.

Uczczenie pamięci Marszałka Piłsudskiego

Premjer Göring, jako przewodniczący parlamentu Rzeszy zagał posiedzenie krótkim przemówieniem, w którym zwraca się do zebranych z następującym apelem:

Proszę panów, byście powstałi ze swych miejsc i oddali hołd pamięci tego, który przed kilkoma dniami odszedł z tego świata. Naród niemiecki z głębokim współczuciem stoi nad grobem naj- większego marszałka narodu polskiego. My, Niemcy, rozumiemy, jaką stratę po- niósł naród polski. Marszałek Piłsudski był jednym z tych mężów, którzy wszę- dzie występowali w obronie pokoju i pra- cowali na rzecz porozumienia polsko- niemieckiego.

Wszyscy posłowie powstałi z miejsc.

Przemówienie Hitlera

Na dzisiejszem posiedzeniu Reichsta- gu kancelarz Hitler wygłosił przemówie- nie, na którego wstępie zaznaczył, że mó- wić będzie o wszystkich sprawach, inte- resujących świat i Niemcy, zupełnie ot- warcie.

Hitler dał krytyczne ujęcie sytuacji gospodarczej Niemiec w okresie powo- jennym.

Niemcy pragną pokoju

Revolucja, jaka dokonała się w Niem- czech w ostatnich dwóch latach, jest większa, niż przypuszcza zagranica. O- becnice Niemcy występują za pokojem nie z poczucia własnej słabości, lecz kie-

rując się zasadami narodowo-socjalistycz- nemi o narodzie i państwie. Ideologia na- rodowo - socjalistyczna odrzuca dogma- tycznie wszelką asymilację w stosunku do innych narodów. Narodowi socjaliści nie chcą odbierać obcym szczepom ich mowy lub kultury. Każda wojna, której celem jest ujarznienie obcego narodu, wcześniej czy później musi się odbić na zwycięzcy. Nie wierzymy zupełnie w to, by w Europie obecnej w okresie panowa- nia zasady narodowościowej, zahartowa- nia w swem poczuciu narodowym, ludy mogły być jeszcze wynaradawiane. Z naj- głębszych przekonań ideowych życzą so- bie Niemcy narodowo - socjalistyczne pokoju. Żaden z punktów narodowo — socjalistycznych nie będzie ukończony przed 10—20 latami. Ideowe zadania wy- magają conajmniej 50 lub 100 lat pra- cy.

Pod adresem Edena kancelarz zauwa- za w tem miejscu: Jest czasem łatwiej pod- pisać się pod umową, będąc wewnątrz nie przekonany, iż w decydującej chwi- li będzie można jeszcze całość zmienić, niż w obliczu całego narodu przyznać się do polityki służącej pokojowi. Mógłbym położyć podpis pod 10 traktatami, a jed- nak nie miałoby to tej wagi, co moje oś- wiadczenie złożone z okazji plebiscytu saarskiego pod adresem Francji. Jeśli ja- ko wódz i pełnomocnik rządu niemiec- kiego składam wobec świata i narodu mego zapewnienie, że po załatwieniu kwestji Saary nie będziemy mieli już żad- nych żądań terytorjalnych w stosunku do Francji, to stanowi to przyczynek do sprawy pokoju większy niż niejeden pod- pis pod traktatem.

Sądzę, że to uroczyste oświadczenie powinno zakończyć długotrwały spór po- między obu narodami. Ponieważ zaś po stronie francuskiej ograniczono się tylko do przyjęcia tego do wiadomości, to i Niemcom nie pozostaje nic innego, jak również przyjąć tę odpowiedź do wiado- mości.

Jeżeli rząd niemiecki zapewnia, że nie pragnie nic innego jak pokoju i oświad-

cza to, to albo oświadczenie takie ma tę samą wartość co podpis pod paktem, al- bo ten podpis nie przedstawia większej wartości od uroczystego oświadczenia.

Pakty kolektywne

Następnie kancelarz przeszedł do za- gadnienia paktów kolektywnych, oświad- czając, iż pojęcie zbiorowej współpracy — bezpieczeństwa dopuszcza wiele in- terpelacji. Z chwilą narzucenia narodo- wi niemieckiemu w Wersalu traktatu we współpracy narodów uderzył cos śmier- telny.

Kancelarz powołał się dalej na fakt, iż Niemcy spełniły wszystkie zobowią- nia traktatowe, podczas gdy inni nie wy- konali przyjętych zobowiązań rozbroje- niowych. W długim wywodzie kancelarz przytoczył dane, z których wynikać ma, że mocarstwa nie tylko nie rozbroiły się, ale przeciwnie powiększyły i udoskona- liły swe zbrojenia.

Kwestja zbrojeń

Jeśli od Niemiec żąda się konstruk- tywnych planów, to należy przypomnieć plan niemiecki o 300-tysięcznej armji. Gdyby go przyjęto, obeszłoby się dziś bez niejednej troski. Jako odpowiedzial- ny wódz narodu niemieckiego kancelarz widział się zmuszonym wobec powstania nowych sojuszków wojskowych oraz wpro- wadzenia dwuletniej służby wojskowej we Francji przywrócić równość praw Niemcom. Nie Niemcy naruszyły temsa- mem zobowiązania, lecz inne państwa, które je do tego zmusiły. Naród niemiec- ki nie zamierza nikomu zagrażać, zde- cydowany jest jednak zapewnić sobie utr-zymanie równouprawnienia. To rów- nouprawnienie jest pierwszym warun- kiem przyszłej praktycznej i zbiorowej współpracy. Mając równe prawa, Niem- cy nie zawahają się wziąć udział we wszystkich pracach służących pokojowi i dobrobytowi narodów.

Kancelarz, występuje następnie prze- cież metodzie uzgadniania między pewne- mi państwami programów i przedstawia

nia ich następnie trzecim państwom ja- ko dyktatów do przyjęcia. O ile chodzi o Niemcy, to nie wezmą one udziału w żadnej konferencji, o ile nie będą uczest- niczyły przedtem w ustalaniu jej progra- mu. Nie znaczy to jednak, że nie miałyby przystąpić do umów, że nie uczestniczy- ły w ich przygotowaniu. Możliwe jest, że umowa taka zostanie potem uznana przez Niemcy za pożyteczną, a wówczas nie zawahają się one jej przyjąć. Rząd Rzeszy zastrzega sobie jednak we wszy- stkich sprawach prawo decydowania.

Kancelarz uważa, że dla sprawy poko- ju można więcej zdziałać, gdy nie stawia się alternatywy. Wszystko — albo nic, lecz wysuwa się propozycje możliwe do osiągnięcia. Również kwestjonuje po- sługiwanie się tezą o niepodzielności po- koju jako pretekstem dla stwarzania kon- strukcyj służących kolektywnym przy- gotowaniom do wojny.

Krzyżując ostrzeżeniem jest tu woj- na światowa.

Polska

Niemcy uroczystie przyjęły i zagwa- rantowały Francji obecne granice. Z POLSKĄ BEZ WZGLĘDU NA PRZES- ŁOŚĆ ZAWARŁY ONE UMOWĘ WY- ŁĄCZAJĄCĄ ZASTOSOWANIE PRZE- MOCY, UMOWĘ, KTÓRA STANOWI CENNY PRZYCZYNEK DLA POKOJU EUROPEJSKIEGO. TĘ UMOWĘ NIE- TYLKO MYŚLIMO WYKONAĆ, LECZ ŻYWI MY JEDNO JEDYNE ŻYCZENIE: ABY BYŁA ONA CIĄGLE PRZEDŁU- ŻANA I ABY WYNIKAJĄCE Z NIEJ PRZY- JAŻNE STOSUNKI POLSKO - NIEMIE- CKIE BYŁY CORAZ BARDZIEJ POGŁĘ- BIANE. UZNAJEMY PAŃSTWO POL- SKIE JAKO OJCZYZNĘ WIELKIEGO PATRIOTYCZNEGO NARODU ZE ZRO- ZUMIENIEM I SERDECZNĄ PRZYJA- ŻNIĄ SZCZERYCH NACJONALISTÓW.

Jeśli oszczędzić chcemy narodowi nie- mieckiemu dalszego przelewu krwi na- wet tam, gdzie to jest związane dla nas

(D. c. art. na str. 2-ej).

Trumna Marszałka Józefa Piłsudskiego w grobach królew- skich na Wawelu

Wielka mowa Hitlera

(Dokończenie ze str. 1-ej)

z ofiarą, to tembardziej nie myślimy o tym, aby poświęcać naszą krew bezkrytycznie dla cudzych interesów. Nie myślimy o tem, by traktatowo sprzedawać nasz naród niemiecki, jego mężów i synów dla konfliktów powstałych niezależnie od nas i bez naszych wpływów.

Pakt wschodni

Przechodząc do zagadnienia paktu wschodniego, kanclerz wyjaśnił dwie główne przeszkody, stojące na drodze do przyjęcia przez Niemcy tej koncepcji. Są to:

1) zawarta w pakcie kwestja niesienia pomocy wciągnęłaby Niemcy w czasie konfliktu na Wschodzie w wojnę,
2) między Niemcami, jako państwem narodo- socjalistycznym, a państwem bolszewickim istnieją zasadnicze przeciwieństwa.

W dłuższym wywodzie mówi Hitler o przepaści między zasadami obu kierunków społecznych, dochodząc do wniosku, że przepaści między narodowym socjalizmem a bolszewizmem nigdy nie da się wypełnić. Hitler zaznaczył z naciskiem ofiarę, jakie ruch narodowo-socjalistyczny poniósł w Niemczech w walce z bolszewizmem. Jeśli chodzi o bolszewizm jako sprawę rosyjską, Niemcy nie interesują się nim zupełnie, gdy jednak wpływ bolszewicki dociera na terytorjum Niemiec, to narodowi socjaliści występują jako najzacieklejsi i fanatyczni jego wrogowie. Faktem jest, że bolszewizm uważa się za światowy ruch rewolucyjny. Hitler dodaje, że nie może się zgodzić z opinią, że Sowiety wogóle są pozbawione agresywnych zamiarów imperjalistycznych. W tej sprawie kanclerz ma własny pogląd oparty na doświadczeniach w Niemczech.

Niemcy nie zawrą paktu nieagresji z Litwą

Niemcy gotowe są zawrzeć pakt nieagresji ze wszystkimi sąsiadami swoim z wyjątkiem Litwy, z którą nie mogą wchodzić w pertraktacje polityczne. W dłuższym ustępie Hitler uzasadnił powody tego stanowiska. Niemcy nie czynią tego z chęci prowadzenia tam wojny, lecz dlatego, że nie można wchodzić w umowy polityczne z państwem, które znieważa na najprymitywniejsze prawa ludzkiego współżycia. Dopóki odpowiedziałne państwa gwarantujące statut krajpedzki nie mogą doprowadzić Litwy do szanowania najprymitywniejszych praw ludzkich, nie możemy z naszej strony zawrzeć jakiegokolwiek układu z tem państwem.

Z tym jedynie wyjątkiem gotowi jesteśmy zawrzeć pakt o nieagresji i pakt wyłączenia akty gwałtu ze wszystkimi państwami z nami graniczącymi z nami państwami. Niemcy nie mogą jednak uzupełnić tego rodzaju układu przez zobowiązania niesienia pomocy, które z punktu widzenia

naszego światopoglądu są dla nas nie do zaakceptowania. Widzimy w zawieraniu nowych paktów niesienia pomocy stan rzeczy nieróżniący się w niczym od dawniejszych aljansów wojskowych. Ubolewamy nadtem specjalnie, gdyż zawarty pomiędzy Francją a Rosją sojusz wojskowy wnosi niewątpliwie element niepewności prawnej do paktu lokarneńskiego, który stanowi jedyny jasny i rzeczywisty stąg wartość wzajemnego układu bezpieczeństwa w Europie.

Również niemożliwe do przyjęcia dla Niemiec są pakti niemieszania się, dopóki pojęcie to nie osiągnie dokładniejszej definicji.

Austria

Wreszcie kanclerz przeszedł do stosunków panujących w Austrii, zapewniając iż zasada postępowania rządu Rzeszy polega na zapewnieniu Austrii swobodnego stanowienia o sobie, niezależnie od wpływów państw trzecich.

TELEF. OD WŁASN. KORESP. Z WARSZAWY

Najdalej na początku przyszłego tygodnia zostanie zwołana sesja nadzwyczajna ciał ustawodawczych

Przez cały dzień wczorajszy połączone grupy konstytucyjne BBWR. kontynuowały dyskusję nad projektem nowej ordynacji wyborczej. Dzień wczorajszy poświęcony był omówieniu projektu ordynacji do Senatu. Dalszy ciąg obrad dziś.

W kołach politycznych przypuszczają, że obrady te zakończone zostaną w ciągu bież. tygodnia, a opracowany projekt nowej ordynacji jako prawdopodobnie

Obecne stanowisko Rzeszy

W końcu kanclerz zreasumował w 13 punktach obecne stanowisko rządu Rzeszy. Między innymi rząd Rzeszy odrzuca postanowienie genewskie, powzięte w dniu 17 marca. Przez postanowienie to dokonano nowej dyskryminacji, która uniemożliwiła rządowi Rzeszy powrót do instytucji genewskiej. Dla powrotu tego uważa rząd Rzeszy doprowadzenie do jasnego rozdziału pomiędzy traktatem wersalskim, zbudowanym na podziale państw na zwyciężonych, a Ligą Narodów, która zbudowana być winna na równouprawnieniu wszystkich jej członków.

W dalszym ciągu Hitler zapewnia, że rząd Rzeszy gotów jest każdego czasu wziąć udział w systemie zbiorowej współpracy dla zapewnienia pokoju europejskiego. Rząd Rzeszy zaznacza, że gotów jest zawrzeć pakt o nieagresji ze wszystkimi państwami sąsiadującymi.

125.000 osób przybyło pociągami do Krakowa na uroczystości pogrzebowe

WARSZAWA, (PAT). — Na uroczystości pogrzebowe Marszałka Piłsudskiego przewieziono do Warszawy w dniach 15 i 16 b. m. 250 normalnymi pociągami około 100.000 osób. Ponadto przewieziono w tych dniach 15 pociągami do datkowemu delegacje i poczty sztandarowe wojska oraz 5 pociągami dodatkowymi delegacje cywilne.

Po ukończeniu uroczystości pogrzebowych w Warszawie uruchomiono 22 pociągi dotąd kowe do Krakowa. Ogółem przybyło do Krakowa 125.000 osób w 155 pociągach, w tem 112 normalnych i 43 dodatkowych. Powrót pociągu Prezydenta w ten sposób zorganizowano, że członkowie rządu żegnali Prezydenta w Krakowie a witali w Warszawie. Pociąg Prezydenta Rzplitej przeprowadzono przez Częstochowę, a pociąg z członkami rządu krótszą drogą przez Radom.

Pogrzeb Hausnera w Detroit

DETROIT, (PAT). — W kościele Najświętszego Serca Panny Marii w Detroit odbyło się nabożeństwo żałobne za spokój duszy Stanisława Hausnera.

W nabożeństwie wzięła bardzo liczny udział miejscowa Polonia. Olbrzymie tłumy ludności, które zaległy nie tylko kościół lecz i sąsiednie ulice wysłuchały w skupieniu żałobnego nabożeństwa. Wdowa po Hausnerze oraz dwaj synowie, Paweł i Tomasz, obecni byli na nabożeństwie.

Zwłoki Hausnera przewiezione będą do New Jersey. Pogrzeb odbędzie się we czwartek. Pani Hausnerowa, która odbyła wiele lotów z mężem oświadczyła, że nigdy już nie wsiądzie do samolotu i nie pozwoli na to synom.

Po wyborach w Czechosłowacji

UZHOROD, (PAT). — Wyniki wyborów w Czechosłowacji i znaczny sukces osiągnięty przez niemieckie stronnictwo Henleina wywołały w prasie niemieckiej wielki entuzjazm. Wszystkie dzienniki poświęcają zwycięstwu wyborów partji niemieckiej dłuższe artykuły.

„Boersen Ztg.” m. in. pisze: Jeżeli dziś Niemcy z całego świata dają wyraz radości, że znów zwyciężył głos krwi, to nie potrzebuje Praga ani oburzać się ani niepokoić. Od Czechosłowacji zależy wejście w dojalne porozumienie z obecnie najsilniejszą partją czechosłowackich Niemców i zaprzestanie radykalnej dotychczasowej polityki mniejszościowej.

Współpraca harcerzy polskich i rumuńskich

BUKARESZT, (PAT). Do Bukaresztu przybył komisarz międzynarodowy harcerstwa polskiego p. Kapiszewski, w celu zaproszenia harcerstwa rumuńskiego na zlot harcerski w Spale w lipcu r. b. P. Kapiszewski przyjęty był na audjencji przez króla Karola, który jest naczelnym skautem Rumunji.

Wiadomości z Kowna

ZABOTYNSKIEGO W KOWNIE OBRZUCONO KAMIENIAMI.

Ostatnio bawił na Łotwie i Litwie znany przewodca sjonistów-rewizjonistów Zabotyński wygłaszając odczyty.

W Kownie jeden z przeciwników Zabotyńskiego obrzucił jego samochód kamieniami. — (PAT).

Kronika telegraficzna

— W OSTATNICH WYLEWACH W STANACH OKLAHOMA I TEXAS zginęło 18 osób. Straty wyrządzone przez powódź sięgają 3 milj. dolarów.

— LICZBA BEZROBOTNYCH W POLSCE wedle danych biur pośrednictwa pracy funduszu pracy wynosiła dn. 18 b. m. 442.002 osoby, co stanowi spadek bezrobocia w stosunku do poprzedniego tygodnia o 9.210 osób.

— MARSZAŁEK PETAIN odjechał z Wiednia do Paryża.

Kto wygrał?

WARSZAWA, (PAT). Dziś w 12 dniu ciągnięcia 4-ej klasy 32 polskiej państwowej loterii klasowej następujące większe wygrane padły na numery losów:

1. 50.000: 109975, 143170, 145941, 176114.
2. 10.000: 19244, 54990, 66702, 78952, 95266, 141356, 160248.

Giełda warszawska

WARSZAWA, (PAT). Dewizy: Belgja 89,95—90,18—89,72. Berlin 213,60—214,60—212,60. Gdańsk 100—100,25—99,75. Holandia 359,80—360,70—358,90. Nowy Jork 5,32 3/8—5,35 3/8—5,29 3/8. Kabeł 5,32 i pół—5,25 i pół—5, 29 i pół. Londyn 26,18—26,31—26,05. Paryż 34,99 i pół—35,08—34,91. Szwajcaria 171,76—172,18—171,32. Tendencja przeważnie mocniejsza.

Jednoroczna służba wojskowa w Rzeszy

BERLIN, (PAT). — Urzędowo donoszą o par. 8 ustawy wojskowej z dnia 21 maja 1935 r.: Wódz i kanclerz Rzeszy ogłosili rozporządzenie, że czas trwania czynnego stosunku służbowego w trzech częściach armji ustalony został jedno licie na jeden rok.

Ogłoszona dziś ustawa wojskowa obejmuje

nie projekt klubu BBWR. złożony zostanie do łaski marszałkowskiej. Zarządzenie Prezydenta R. P. o zwołaniu nadzwyczajnej sesji parlamentu oczekiwane jest w ciągu bież. lub na początku przyszłego tygodnia z tem że w przyszłym tygodniu odbyłoby się pierwsze posiedzenie Sejmu. Sesja ta jak mówią, potrwa mniej więcej do połowy czerwca, t. j. około 2 tygodni.

30 par. — Obowiązek służby wojskowej rozpoczyna się z 18 rokiem życia i trwa do roku 45. Do służby aktywnej powołani zostaną mężczyźni po ukończeniu 20 roku. Warunkiem przyjęcia jest odbycie służby w kadrach pracy oraz pochodzenie aryjskie.

Wstrzymanie komunikacji lotniczej z Krakowa do Berna i Wiednia z winy Czechów

WARSZAWA, (PAT). — Ze względu na odwołanie przez władze czechosłowackie przelotu polskich samolotów komunikacyjnych nad terytorjum czechosłowackie — Polskie Linie Lotnicze LOT z dniem 1 czerwca wstrzymują obsługę szlaku między Krakowem — Bernem — morawskiem i Wiedniem.

Linja ta była uruchomiona jako jedna z pierwszych linii lotniczych polskich, gdyż czynna była od 1925 r.

Groźba przewrotu w Portugalji

LONDYN, (PAT). Według doniesień z Lizbony w ciągu ub. nocy krążyły alarmujące wiadomości o grożącym w Lizbonie przewrocie komunistycznym. W rozmaitych punktach miasta stała w pogotowiu policja i wojsko z karabinami maszynowymi.

Gabinet portugalski obradował całą noc w jednym z budynków wojskowych. Dokonano wielu aresztowań. Rząd sądzi, że zapobiegł rozruchom.

LIZBONA, (PAT). W związku z pogłoskami o zamiarach wywołania rozruchów przez elementy skrajnej lewicy, odbyło się wczoraj wieczorem posiedzenie rady ministrów. Po posiedzeniu rady ministrów ogłoszono ostry pogotowie oddziałów policji, gwardji republikańskiej i marynarki. W mieście panuje całkowity spokój.

Teror chłopski w ZSRR.

MOSKWA, (PAT). Źródła sowieckie coraz częściej donoszą o aktach teroru chłopskiego w stosunku do prosowieckiego elementu na wsi. Teror ten stesowany jest z reguły w bardzo okrutny sposób. M. in. w okolicach Młusińska na Syberji 4 członków kolektywu zamordowało korespondenta gazety wiejskiej, młodziąc mu czaszkę kamieniami. Miała to być zemsta za oskarżenie prezesa kolektywu o defraudację pieniężną. W okręgu Winiulek opiekunka sieroty, pionierka zamordowała ją 15 cieciami noża i topora. Zabójczyńnię wraz z całą rodziną zastrzelano. W okolicach Rostowa nad Donem członkini związku młodzieży komunistycznej została ogłuszona uderzeniem butelki w głowę, a następnie uduszona przez członkinię kolektywu.

Trzy olbrzymie samolotowe zamiast zniszczonego „Maksyma Gorkija”

MOSKWA, (PAT). — Rada komisarzy ludowych i komitet centralny partji komunistycznej Z. S. R. R. postanowiły wybudować na miejsce zniszczonego samolotu „Maksym Gorkij” 3 wielkie samoloty tego samego typu i tej samej wielkości. Samoloty te będą nazwane: „Włodzimierz Lenin”, „Józef Stalin” i „Maksym Gorkij”

Wspólność poglądów Szwecji i Estonji

stwierdzono w czasie wizyty min. Seljamaa w Sztokholmie

TALLIN, (PAT). Minister spraw zagranicznych Seljamaa po kilkudniowym pobycie w Sztokholmie powrócił do swego kraju.

W wywiadzie prasowym minister Seljamaa oświadczył, że podczas pobytu jego w stolicy Szwecji stwierdzona została wspólność poglądów Szwecji i Estonji na

zagadnienia polityki międzynarodowej. Zarówno Estonia jak i Szwecja są gorącymi zwolennikami Ligi Narodów, będąc jednocześnie zainteresowane w utrzymaniu w Europie trwałego pokoju.

Minister Seljamaa zaprosił szwedzkiego ministra spraw zagranicznych do odwiedzenia Estonji.

tego, że Baldwin obejmie stanowisko premiera, że Mae Donald zostanie w gabinecie na miejsce Baldwina, że ustąpią ministrowie: spraw wewnętrznych, lotnictwa, zdrowia i spraw Szkocji.

W razie ustąpienia sir Johna Simona ze stanowiska min. spraw zagranicznych, najprawdopodobniejszym kandydatem na to stanowisko uważany jest w dalszym ciągu min. Eden.

Rekonstrukcja gabinetu angielskiego nastąpi w czasie Zielonych Świąt?

LONDYN, (PAT). Wczorajsza audjencja wicepremiera Baldwina u króla, następująca po audjencjach udzielonych w ostatnich dniach Macdonaldowi, Thomasowi i Edenowi, utwierdza prasę angielską w przekonaniu, że rekonstrukcja gabinetu jest bardzo bliska. Jako jej datę pisma wymieniają okres przerwy parlamentarnej z powodu Zielonych Świątek. Dzienniki są już dzisiaj zgodne co do

DEWALUACJA guldena gdańskiego

W dniu 1-go maja Senat Gdański ogłosił rozporządzenie, obniżające wartość guldena gdańskiego do wysokości paritetu złotego polskiego.

Akt dewaluacji guldena mimo to, że ma niezmiernie wielkie znaczenie dla kształtowania się stosunków gospodarczych między Polską a Gdańskiem, nie wywołał jednak prawie żadnego wstrząsu gospodarczego.

Sfery zainteresowane przyjęły tę nowinę „na zimno“ jak gdyby się tego już od dawna spodziewały.

Dawniej każdy widział w akcie dewaluacji załamanie się całego finansowego aparatu państwowego. Obecnie dewaluacja stała się zjawiskiem tak powszechnym, że jest już uważana za coś zupełnie naturalnego. Co pewien czas słyszemy, że jakieś państwo zerwało z paritetem złotym i dewalowało swoją walutę na taki czy inny procent. Nie wywołuje to jednak żadnej haussy ani baissy, przechodzimy nad tem do porządku dziennego i kalkulujemy według nowoprzyjętej jednostki monetarnej.

Gdańsk jest gospodarczo mocno związany z Polską — stanowi on jeden obszar celnym z państwem Polskim, ma z Polską dużo interesów gospodarczych i politycznych — dewaluacja waluty gdańskiej interesuje więc nas bezpośrednio i dlatego należy się bliżej zastanowić nad obecnie wytworzoną na tym odcinku sytuacją ekonomiczną.

Jeden z Ekspertów Ligi Narodów, bawiący niedawno w Gdańsku, wyraził za patrywanie, że najważniejszym błędem ze strony senatu gdańskiego było odwołanie guldena od funta szterlinga, z którym był on początkowo ściśle związany i oparcie go na złocie, co przeszkodziło gdańskiej jednostce monetarnej autoinacjonalnie i stopniowo dostosować się do poziomu złotego polskiego.

Nie ulega wątpliwości, że związek z funtem oszczędziłby gdańskiemu organizmowi gospodarczemu gwałtownego wstrząsu, spowodowanego rozporządzeniem z dnia 1 maja r. b. i że dostosowanie się do nowych warunków miałooby wówczas łagodny i bezbolesny przebieg.

Trudno przewidzieć w chwili obecnej w jakim stopniu rynek gdański zareaguje na obniżenie wartości guldena. Senat czyni wysiłki, aby nie dopuścić do waloryzacji cen. Jest jednak rzeczą pewną, że ogólnie przyjęte prawa gospodarcze i dotychczasowa praktyka państw kroczących drogą inflacji, zmuszą zainteresowane czynniki gospodarcze Wolnego Miasta Gdańska, do stopniowej zmiany cen. Już w chwili obecnej widać, że tak ceny całego szeregu artykułów konsumpcyjnych, jak i ceny robocizny i usług gospodarczych stopniowo osiągają coraz

wyższy poziom.

Ponieważ jednak dewaluacja guldena pociąga za sobą automatyczne i ogólne obniżenie wszelkich płac i zarobków stało ono silne posunięcie deflacyjne i dlatego niema obawy, aby poziom cen w Gdańsku w wydatny sposób wykraczał ponad poziom cen polskich. Siła lożyki faktów, Gdańsk zbliży się obecnie do poziomu swego zaplecza i będzie mógł w większym stopniu, niż dotychczas realizować korzyści swego geograficznego położenia i swojej roli w obrębie polskiego obszaru celnego.

Naturalnie, że dewaluacja wywołała pewne trudności powstałe na tle wzajemnych stosunków rozrachunkowych, które jednak w szerokiej perspektywie nie posiadają zasadniczego znaczenia i zostaną prawdopodobnie wyrównane przez dalszy bieg wypadków.

Obawy co do wypuszczenia zdolności konkurencyjnej Gdańska w stosunku do Gdyni też są przesadne. Przez odpowiednią politykę celno-taryfową, został osiągnięty znaczny rozwój polskiego handlu zamorskiego. W chwili obecnej ponad 70 proc. handlu zagranicznego Polski przechodzi przez porty. Okoliczność ta stwarza dla obu portów dostateczne warunki rozwoju.

Dotychczasowa wysoka waluta Gdańska i stosunkowo wysokie ceny przela-

dunku wytworzyły dla Gdyni pomyślniejsze konjunktury. Dzięki różnicom w kosztach przeladunkowych i innych, Gdynia mogła przez taki krótki czas rozwinąć się i skutecznie konkurować z Gdańskiem.

Obecna sytuacja portu gdyńskiego już nie potrzebuje specjalnej polityki ciepłarnianej dla swego rozwoju. Gdynia zdoła skutecznie w tych samych warunkach konkurować z Gdańskiem — tem bardziej, że jak już wyżej zaznaczyliśmy, wytyczne polityki gospodarczej na odcinku handlu zagranicznego idą po linii popierania handlu zamorskiego.

Możliwe, że w najbliższym okresie niższa cen i kosztów w porcie gdańskim przesunie pewną część ładunków z Gdyni do Gdańska. Zniżka ta bowiem niewątpliwie stanowi pewną atrakcję. Nie należy jednak przypuszczać, żeby to miało charakter stały, ładunki towarowe z czasem automatycznie odpowiednio się rozdziela między jednym i drugim portem.

Dewaluacja guldena wytworzyła dla Gdańska podobne warunki gospodarcze jakie widzimy i w Polsce, i ten moment przy odpowiedniej polityce może być wykorzystany przez obie strony dla nawiązania ściślejszego gospodarczego kontaktu między Wolnym Miastem a Polską.

„Ludzie bez „wczoraj“, ludzie bez „dzisiaj“ i ludzie bez „jutra“ tak możnaby podzielić gatunek ludzi na świecie...“ „Człowiek istotnie rodzi się często na tym padole płaczu musi, by się stać pełnym człowiekiem. Człowiek bowiem w całym tego słowa znaczeniu kochać musi, nie wstydząc się swego „wczoraj“, by żyć pracując w dniu dzisiejszym, by się jego znowu nie wstydzić jutro“.

J. PIŁSUDSKI: „Piękne „wczoraj““.

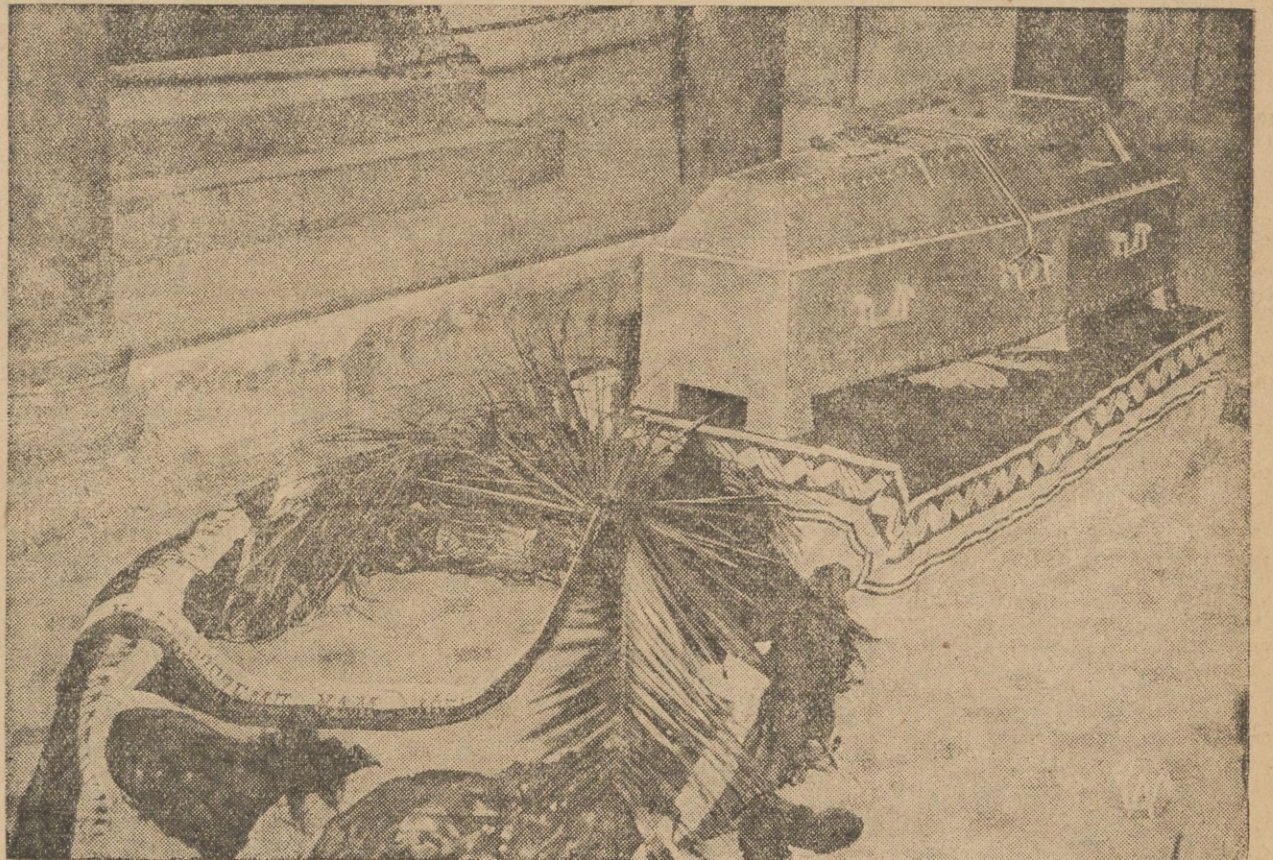
Pogrzeb wiceprezydenta Warszawy ś.p. Czesława Zawistowskiego

WARSZAWA. (Pat.) Dziś odbył się w Warszawie pogrzeb wiceprezydenta m. st. Warszawy ś.p. Czesława Zawistowskiego, mjr. rezerwy wojska polskiego. Nabożeństwo w kościele św. Krzyża odprawił arcybiskup Gall, poczem ruszył kondukt na cmentarz Powązkowski. Trumna spoczywała na lawecie 1-go d. a. k., zaprzężonej w 6 koni. Na przedzie postępowała kompania 36 p. p. z orkiestrą, kompania Zw. Strzeleckiego, straż ogniowa i t. d. Dalej szły poczty sztandarowe Zw. Legionistów, POW, dowborezyków i t. d. Niesiono wiele wieńców a na kilku poduszkach oznaczona zmarłego. Na pl. Teatralnym pochód na chwilę zatrzymał się a orkiestra odegrała „I Brygadę“. W pogrzebie wzięli udział prócz rodziny zmarłego minister spraw wewnętrznych Zyndram-Kościałkowski z małżonką, wiceminister komunikacji inż. Piasecki, wice marszałek Senatu Antoni Bogucki, wojewoda Jarczewicz, prezydent Warszawy Starzyński i inni.

Na cmentarzu Powązkowskim, po odprawieniu modłów przez arcybiskupa Galla nad mogiłą wygłosił przemówienie minister spraw wewn. Zyndram-Kościałkowski i prezydent Warszawy Starzyński. Na mogile złożono dużo wieńców.

Trumna Marszałka Józefa Piłsudskiego w grobach królewskich na Wawelu

Medytacje mieszczzańskie

Antoni Słonimski, o Warszawie:

— „Wiosną zaczynamy lazić po koszarowych trotuarach, w rozpiętym palcie włóczymy się po błotnistych, niezabrukowanych ulicach nowych dzielnic, przepychamy się przez wylegany tłum na Nowym Świecie. Miasto staje się widzialne, obecne, natrętne... Dawno nie oglądane... zasmuca nas swoim obszarpanym, wschodnim wyglądem. Czyż nie tak wygląda główna ulica w Mukdenie oglądana niegdyś w fotoplastikonie „Terra“ na ulicy Niecałej? W taki wiosenny dzień Warszawa to wschodnie, płaskie i brzydkie miasto, które czuła końska ury na...“

Jan Bułhak o Wilnie:

— „Nie śpiemy do wnętrza. Stałmy na chwilę u progu. Pofalała pieszczota niezawsze oznaczająca miłość najwikszą. Kohehanek rad odchodzi od milowanej kobiety na odległość wzroku, by stamtąd ogarnąć ją całą zachwyconymi oczyma, nacieszyć się widokiem jej postaci, kroczącej w gobelinowym tle pejzażu cudną zjawą harmonii i wdzięku. A wtedy ramiona zapominają o gorących uściskach, by się rozzerwać i wzniesić w porywie beznamiętnego uwielbienia. Wilno umieszcza się wśród swoich gór, tak właśnie, żeby dać oczom patrzącym — dystans uwielbienia“.

Słonimski:

„Gdy się chce doszukać wdzięku Warszawy, zawsze się wkońcu o tę staroświeckość zaczepi. Jest to chyba jedyna konkretna okazja do drobnego rozrzuśnięcia. Warszawa Prusa, dzielnica staromiejska, stare cukierniki ozdobione secesyjnymi metalowymi ornamentami, jakiś Starorypiński, gdzie doniedawna stare rypaty rżnęły w warcaby lub domino... Żyjemy i pracujemy w tem mieście. Nie jest ono dla nas lirycznym wspomnieniem. Pod staroświeckim, prusowskim pozorem umiemy odnaleźć rzeczywistość ponurej warszawskiej duszyczyny. Pod kolorową polichromją domów staromiejskich kryją się nory ludzkie zapluskwione, cuchnące brudem i wilgocią. Po głównych ulicach miasta ciągną smrodliwe wozy ze śmieciami. W letnie, gorące noce wiatr roznosi te perfumy warszawskie od nędzy Powiśla do straszliwych klatek, napełnionych ludźmi na Franciszkańskiej, Dzikiej, Krochmalnej... Nie poddawajmy się dumie, nie zamykajmy oczu na brzydotę Warszawy. Parę pięknych pałaców, które nam zbudowali cudzoziemcy, a które teraz oświetlamy reflektorami, nie nakarmią naszej pychy“.

Bułhak:

— „W wieczornem oświetleniu rozciąga się widok przedziwny, jakgdyby żywym wzięty ze sztuchu, lub akwareli z XVIII wieku. „Oglądamy całe Wilno, dalekie i drobne, jak w srebrze wyrzuty model, ustawiony na dłoni olbrzyma. Domów prawie nie widać; toną w zwartem nagromadzeniu drzew i tworzą ogólne tło, z którego wyrasta jasny tłum świątyni niby rząd dłoni, modlitewnie wyciągniętych do nieba. Ale w tem wzniesieniu niema ani rezygnacji, ani rozpaczy: wiejące, jak białe ręce kobiet i dzieci

radośnie prężą się w błękitny przestwór, z ufnym spokojem oczekują jego wyroków i trwają w słońcu, szczęśliwie swoją świetlistością. „Słowem — istny sztych z albumu Wilczyńskiego“.

Słonimski:

— „Brzydota Warszawy wylania się z oczu, ze słów, z obyczajów jej mieszkańców... I tu się łączy próżność i pretensjonalność z nędzą — mieszam na tak dla Warszawy typową... W słownictwie warszawskiem królują niepodzielnie jedno powszechne „kurwa twoja mać. Pogodny lud warszawski mówi to w każdej możliwej sytuacji życiowej. Wyraża to i niechęć i podziw, i nudę i zadowolenie. Warszawa niema swoich pieśni ulicznych. Gdyby taka pieśń powstała, kończyłaby się i zaczynała od tych sakramentalnych słów“.

Bułhak:

— „Dość porozmawiać ze służącą, sklepiarką, dorozkarzem, rzemieślnikiem, by odebrać sweisty charakter tych ludzi, ich dobroduszną prostotę i życzliwą wylewność...“

Może już dość tych cytat? Więc jeszcze tylko jedna poetycka — z poematu „Przyjście wroga“ Jerzego Zagórskiego:

A czy wiesz że w katedrze w Toledo jest krata ze srebra szerego małowana na kolor czarny? A tu sosny hebluje się potoby powlekać je srebrem i złotem choćby deski to były cmentarne.

Feljeton dzisiejszy wiąże się ściśle z dwoma poprzednimi, drukowanymi pt. „Świat pełen wątpliwości“ i właściwie powinien być trzecim z tego cyklu. Chodzi tu znowu o konfrontacje.

Artykuł p. Bułhaka nosi tytuł „Miasto stworzone przez wieś“. Cytując, omijając starannie główną bodaj myśl autora. Dążyłem tylko do wykazania jednostronności spojrzenia. P. Bułhak, artysta - fotograf, nie tylko potrafi użyć swego aparatu by przeprowadzić selekcję motywów, usuwając bezapelacyjnie te, które uważa na zdjęciu za niepożądane, ale czyni to — jak widzimy — również i wtedy, gdy się posługuje piórem. Słonimski pisał o Warszawie, ale myślę, że czytelnik zgodzi się z mną, iż te warszawskie refleksje — żywcem wzięte — są niezbędne i do całości obrazu naszego kochanego Wilna... Oczywiście p. Bułhak, dla którego Wilno prawdziwe, to „stare polskie Wilno“, który pół miasta pomija w przypisku „jak się pomija garść śmieci, rzuconych przypadkiem do drogiej amfory“ — p. Bułhak zachnie się na takie uzupełnienie. Ale pomijając nawet to, że i staropolskie mu Wilno — również jak starej Warsza-

„MAKSIM GORKIJ“

Awjacja sowiecka okryła się żałobą

Zginął, jak już donosiliśmy, największy samolot sowiecki, cudowne dziecko „Ossoawiachi mu“, olbrzym powietrzny „Maksim Gorkij“. Pod szczątkami samolotu znalazła tragiczną śmierć cała załoga wraz z pasażerami w liczbie 48 osób.

CUD XX WIEKU.

Awjacja sowiecka od kilku lat rozpoczęła próby nad budową samolotów-olbrzymów. Przed dwa lata zginął już tragicznie jeden olbrzym powietrzny grzebiąc pod sobą szereg wybitnych działaczy sowieckich. Po tej katastrofie inżynierowie i konstruktorzy rozpoczęli budowę nowego olbrzyma „ochrzczonego imieniem sowieckie go p'arsza Maksima Gorkija. Po pierwszych próbach lotach „Maksima“ prasa sowiecka nazwała go „cudem XX wieku“. „Izwestija“ z ubiegłego roku w numerze 143, piszą o nowym samolocie: „Ostatecznym celem naszego stalowego ptaka jest ostateczne zwycięstwo komunizmu“. Istotnie próbnymi lotami nowego olbrzyma, które odbyły się w czerwcu roku ubiegłego, prześcignęły jak wówczas p'sala prasa sowiecka, najsmielsze oczekiwania. Było to istotnie potężne narzędzie propagandy techniki sowieckiej. Kierującą próbami lotami inż. J. Stoman i członek komisji, która samolot przyjęła J. Chorwat, po pierwszych lotach nad Moskwą oświadczyli dziennikarzem:

„Próbnymi lotami wykazały, że olbrzymia maszyna pracuje jak mechanizm zegarkowy. Nie zauważono żadnych niedociągnięć. Zarówno pod względem osiągalnej w powietrzu równowagi, jak też pod względem łatwości kierowania, samolot osiągnął maksimum wymagalności“.

Istotnie już w czasie pierwszego lotu, kierujący samolotem pilot wypuścił z rąk kierownicę. Samolot, bez ingerencji pilota spokojnie płynął w powietrzu, nie wykazując żadnych tendencji do utraty równowagi.

URZĄDZENIE SAMOLOTU.

Ośmiu potężnych motorów pracowało bez zarzutu. Automatyczna stacja telefoniczna, która mieściła się na samolocie, funkcjonowała wyśmienicie. Wewnętrzne urządzenie kabin pasażerskich było bardzo wygodne. Ściany prawie całkowicie tłumili potężny warkot ośmiu motorów.

Zelektryfikowanie przyrządów do kierowania samolotem znakomicie zmniejszyło pracę kierowcy i mechaników.

100 PRZEDSIĘBIORSTW I ORGANIZACYJ NAUKOWYCH BRAŁO UDZIAŁ W BUDOWIE.

Jeden z budowniczych tego samolotu — prof. Archagelskij — zajmujący kierownicze stanowisko w Instytucie Aero i i hydrodynamicznym imienia prof. Zukowskiego w Moskwie — w wywiadzie oświadczył, iż w budowie olbrzyma brało udział około 100 przedsiębiorstw i naukowych instytucji. Samolot zaopatrzono w nowego typu instalację elektryczną, specjalnie dostosowaną do zadań awiacji. Świetlnie wyważano się z zadania zmniejszenia wagi samolotu przez zastosowanie nowych metali. Zadanie — zakończył wywody profesor Archagelskij — wykonane zostało w stu procentach.

ROZMIARY SAMOLOTU.

Sowieckie dzienniki przytaczają obecnie szereg ciekawych szczegółów o rozmiarach i urządzeniu olbrzyma.

„Agit-samolot — Maksim Gorkij“ wybudowany został według projektu znanego konstruktora sowieckiego A. Tupolowa. Rozpiętość skrzydeł jego wynosiła 63 metry, nośność — 7 ton, długość kadłuba 35 metrów. Siła motorów 7.000 koni parowych. Szybkość 220—240 kilometrów na godzinę. 6 z ogólnej liczby motorów wmontowane były do skrzydeł, gdzie urządzone również były kabiny. W ten sposób mechanicy zawsze mieli dostęp do motorów w czasie lotu. Samolot „Maksim Gorkij“ cały wylany był z metalu. Posiadał własną stację elektryczną i auto-

matyczną centralę telefoniczną. Długość instalacji elektrycznej w samolocie sięgała 12 kilometrów. Załoga samolotu składała się normalnie z 23 ludzi. Dla pasażerów zarezerwowane były 43 miejsca. Samolot zaopatrzony był również w megafon wagi 11 pudów, którego głos rozlegał się na przestrzeni 2,5 kilometrów. Reflektor samolotu miał siłę świetlną 2,8 milionów świec.

ROZCZAROWANIE.

Wkrótce jednak po pierwszych lotach prasa sowiecka zaczęła pisać o samolocie mniej entuzjastycznie. Samolot w praktyce nie wykonywał długich lotów i od czasu do czasu latał tylko na krótkie dystansy.

KTO ZAWINIŁ?

Prasa sowiecka komentując katastrofę, jednogłośnie twierdzi, iż winowajcą tragedii był pilot Błagin, który uderzył wraz ze swym samolotem w skrzydło „Maksima Gorkija“. Podobno Błagin, który jak wiadomo, również zginął z samolotem, wylamał się z ram dyscypliny obowiązującej samoloty eksportujące olbrzyma. W czasie katastrofy zginęło 11 członków załogi, oraz 37 pasażerów, w tym szereg wybitnych pracowników Instytutu aerodynamicznego.

Prasa sowiecka podkreśla, iż jeszcze przed kilku dniami goście francuscy z ministrem Lavałem na czele podziwiali samolot. Samolot ten, twierdzą gazety sowieckie, był dla awiacji sowieckiej eksperymentem, dlatego też katastrofa nie podrywa autorytetu sowieckiego lotnictwa.

Opisując szczegóły katastrofy, gazety podkreślają bohaterstwo dwóch inżynierów sowieckich: Zyrwa i Michejewa, którzy w ostatniej chwili wyłączyli motory. Gdyby tego nie uczynili, nastąpiłby wybuch benzyny. Wówczas samolot spadłby jak płonący meteor, a Hezba ofiar mogłaby być znacznie większa. Samolot już w powietrzu rozpadł się i spadł oddzielnymi częściami na zabudowania przedmieścia Sokół w pobliżu aerodromu moskiewskiego.

ŻAŁOBA.

Sowiety ogłosiły żałobę. Wczoraj odbył się uroczysty pogrzeb ofiar katastrofy. Zwioki ofiar, za wyjątkiem 7, których rodziny postanowiły pochować według obrządku chrześcijańskiego, spalone zostały w krematorium. Urny z popiołem wystawione zostały w Domu Sowietów. „Ossoawiachi mu“ postanowił nazwiska ofiar katastrofy wpisać do listy żałobnej w głównej sali aeroklubu sowieckiego. Poza tym na posiedzeniu Rady Komisarzy Ludowych postanowiono wybudować 3 nowe samoloty — olbrzymy tego samego typu i nazwać je „W. Lenin“, „J. Stalin“ i „M. Gorkij“.

POTEPIENIE BRAWURY.

Komentując przebieg katastrofy „Prawda“ donosi: Przeprowadzone śledztwo wykazało, iż nieszczęście stało się spowodowane winą pilota Błagina, który mimo zakazu chciał zaprodukować przed publicznością sztuczki akrobacyjne. W ten sposób — pisze „Prawda“ stwierdzone zostało, iż „Maksim Gorkij“ zginął z winy niedyscyplinowanego pilota, z winy tej powietrznej łobuzerii, która już niejednokrotnie udowodniła, jakie olbrzymie szkody może wyrządzić. Powietrznych łobuzów — kończy „Prawda“ — zgodne z hasłem Woroszyłowa nie można dopuścić na wiorstę do wojskowej awiacji. To samo powinno również obowiązywać i pasażerskie lotnictwo sowieckie“.

ZŁA PRZEMIANA MATERJI JEST CZĘSTO PRZYCZYNĄ WIELU CHOROÓB

(kamienie żółciowe, atretyzm, ischias, choroby skóry), kuracja ziołami **CHOLEKINAZA** polega na pobudzeniu wątroby do normalnej czynności i reguluje przemianę materji. Broszury bezpłatnie.

Stracenie największego bandyty na Kubie

W dniu 8 maja nad ranem został rozstrzelany w Santa Clara (Kuba) słynny kubański bandyta Jose Castiello, morderca por. Juana Alvaresa. (Na zdjęciu — moment egzekucji.)

UŚMIECHY I UŚMIESZKI ARTYŚCI

Trochę Roda-Rody:

Pan Schleimgruber przyjechał do Wiednia z żoną i dzieckiem. Radził się mnie, do którego teatru mają się wybrać.

Przyjrzałem się bacznie panu Schleimgruberowi, potem jego żonie i córeczce, poczem poradziłem:

„Albo do opery na „Lohengrina“, albo do „Burghteatru“ na „Wilhelma Tella“.

Następnego dnia rozmawialiśmy znowu:

— Gdzie pan był, panie Schleimgruber?

— Na Lohengrinie.

— Podobało się panu?

— Morowiec ten Ryszard Wagner.

— Wystawa?

— Wspaniała. Nie widziałem jeszcze takiego przepychu.

— Muzyka?

— No, muzyki, to było niewiele, ale to napięcie nerwów... Wie pan, ta scena, kiedy Lohengrin zestrzeliwuje jabłko z głowy swemu synowi... Fenomenalne...

Siedziałem pewnego dnia bez marynarki spowodu gorąca.

Wchodził Ferruccio Busoni.

Zmieszało mnie to niespodziewane wejście.

— Czy zwraca pan uwagę na etykietę? — zapytałem, by coś powiedzieć.

— Tylko na flaszkach wina — odparł Busoni i usiadł.

Baron Roger w Paryżu kazał zapytać Pascina ile kosztowałby u niego portret.

Pascin odpowiedział: szesnaście tysięcy franków.

To wydawało się baronowi zawiele, ale uważał, że 12.000 może zapłacić.

— Czekajcie — powiedział Pascin. — Niechno przyjdzie to skąpiradło. Już ja mu dam szkołę.

Rzecz działa się w zimie. Był kilkustopniowy mróz. Gdy baron wszedł wszystkie okna w pracowni malarza były otwarte szeroko. Pascin po przywitaniu rzekł:

— Zanim zacznę, muszę mieć wrażenie ogólne. Krótki rzut oka na całe ciało. Proszę, by pan baron się rozebrał.

— Czy wystarczy tylko koszulę, czy trzeba także zdjąć dolną bieliznę? — spytał baron.

— Także dolną bieliznę.

— Czy i skarpetki? Uważam, że jest djabelnie zimno...

— Również skarpetki, jeśli mogę prosić.

Gdy się to stało, Pascin posunął fotel na kółkach, na którym siedział baron i przyjrzał mu się z profilu, najpierw z prawej, potem z lewej strony. Potem powtórzył to przyglądanie się z obu stron, wreszcie rzekł:

— Nie. Nie będę pana malował. Pańska twarz jest za mało interesująca.

Wybr. Weł.

KOREPETYCYJ, LEKCYJ
w zakresie od I—VIII klasy gimnazjum,
ze wszystkich przedmiotów,
(specjalność: polski, matematyka i fizyka).
udziela były nauczyciel gimnazjum.
Warunki skromne. Postępy w nauce i wyniki pod gwarancją. Łaskawe zgłoszenia:
Wilno, ul. Królewska 7/2, m. 12.

wie — nie brak pluskiew, a brak mydła i łazienek, że na Śniupiskach spotyka się również krostawe, cherlawe i zwiedle dzieci, jak na ulicy Gaona — znajdziemy łatwo wspólną płaszczyznę dla obu naszych odtwórców mieszczańskiego pejzazu.

Miasto stworzone przez wieś — „Wilno tylko udaje miasto“ — rodowód sielskości magnacko-szlacheckiej — Wilnianie jeszcze wsi nie zapomnieli. — Żyje się w Wilnie wśród ogrodów i kościołów, jak w parafii. To są rzeczy, które p. Bułhak akcentuje starannie. Czemu? Bo Bóg stworzył wieś — człowiek zbudował miasto. Człowiek nie zdołał wymyślić nic lepszego od przyrody.

Spotykamy się tu z rozważaniami, które przypominają żywo cytowaną przeze mnie poprzednio, a drukowaną również w 3 numerze „Marcholta“ rozprawę Jerzego Stempowskiego. Tylko, że to co tam było poetyckim porywem, conajwyżej teorią — tu nabiera cech motywacji życiowej. Ciekawe obejrzyć taką realizację postawy estetycznej i groźną przytem niebezpieczeństwem.

Pyta p. Bułhak — jak Wilno kształtuje człowieka? I zaraz na plus pisze brak pośpiechu, kontemplację wzniosłość

ci prostotę. Tak właśnie kształtuje wieś, a ludzie zaczynają to cenić. „Powrót do natury“ — jakże stare hasło! — wjeżdża triumfalnie do miast, mając za stangreta — kryzys... Co tu się śpieszyć, kiedy nad produkcją...

Oto źródło sądów, oto fatalne nieporozumienie! Pluskwy za temi murami! — krzyczy Słonimski patrząc na malowaną Starą Miasta. Bułhakowi jakoś wystarcza „mleczące dostojęństwo starych murów...“ Coś tu jest nie w porządku, a sądzę, że domyślam się — co. Jałbym zaproponował entuzjastycznie wyrzec się własnego mieszkania i w starych murach wynająć „kawalerkę“. Odyseja poszukiwań i wyboru, bliższa znajomości z „flitem“ i ścierką od kurzu („fanaberje“), konieczność korzystania z łaźni i niełaźni publicznych — przytępiłyby szybko, obawiam się, wrażliwość na wtór głosów w wileńskiej hosannie...

Byliśmy — jesteśmy — będziemy!... Tak przemawiają do p. Bułhaka wileńskie budowle. „Baćka hetek harau, i ma je dziećki tak harać buduć“ — tak odpowie nam nieraz wieśniak, ten symbol zrosłej z przyrodą mądrości. Ostatnie zebra nie dyskusyjne u „Włóczegów“ było poświęcone sprawie miasta i wsi. Omawiało

się sprawy polityki gospodarczej, konieczności reform, „dźwignięcia“ i t. p., gdy padły słowa o dobrych skutkach kryzysu, o nadarzającej się okazji do obejrzenia się, refleksji, przypomnienia zalet wiejskiego pojęcia o życiu. Mówiono wyraźnie argumentami Stempowskiego i powołując się na rozprawę w „Marcholcie“. Ale tenże mówca chwalił rygorystyczne zarządzenia ministra Sławojski-Składkowskiego, wołał, że jeśli nie zechcą sami, to trzeba ludzi zmusić do wyższego poziomu. Że w nowych chatkach, budowanych o krok do sanatorium, musi być komin.

Mówiło się pozatem, że cały hałas koło „kultury ludowej“ świadczy w gruncie rzeczy o egoizmie mieszczuchów. — Istotnie, tak się wykołaja nieraz piękna w założeniu „postawa estetyczna“. Nie śpieszyć się, nie gwałcić, wielbić przeszłość. Różne są widać konserwatyzy. Wyznawanie „starych prawd“, to rzecz piękna i w życiu pomocna, ale zapatrze nie w odrapany tynk na starej cegle i — poprzestanie na tem? Nie! to stanowczo nas nie pociąga. — Jak kochać Warszawę? — pisze Słonimski. — „Myślę, że inaczej ją trzeba kochać i zdobić, niż

stawianiem pomników Or-Ota i dekorowaniem kwiatami paruset balkonów. Trzeba pragnąć ją zburzyć. Rozwalić ciasne mury, przeciąć ją szerokimi arterjami swobody, nędzę podmiejską zazielenić ogrodami... Jeśli jakich głosów słuchać nam trzeba w murach rodzinnego miasta, to głosu przyszości“. — Myślę, że to jest właśnie estetyzm właściwy — estetyzm czynny, ten właśnie, który według Goetla wyróżnia ludzi Zachodu: „po kora codziennych uczynków“, obca drze miącemu w zatęchłej wielkości Wschodowi.

Zostaje jeszcze sprawa klasycznych reguł życia, które najlepiej podobno wieś zachowuje. Jeśli świat nie weźmie licha, to niewątpliwie, „likwidacja miast“ z jednej, a uprzemysłowienie wsi z drugiej strony zatrą z czasem różnicę między dwoma formami skupisk ludzkich. Telefony, łazienki i zieleńce będą wszędzie. Czy taka, nowa wieś nie zatraci „klasy cznych reguł życia“, czy tam wróci spokojny rytm sielanki i długowiecznego szczęścia? Któż to wie! Podobno takie wsie, od miast nie różne, są na świecie. Kto może, niech sprawdzi, niech się przyjrzy, a zobaczy obraz naszej przyszości.

Jim.

Na polu Mokotowskim w miejscu, gdzie Marszałek zwykł przyjmować defiladę, stanęła Jego trumna wśród kwiatów

„Sztandary nasze, okryte chwałą zwycięstw, mogą schylać czoło jedynie przed reprezentantem państwa i przed tymi, co wojskiem dowodzą“.

J. PIŁSUDSKI. „Deklaracja złożona Prezydentowi Rzplitej St. Wojciechowskiemu“.

Premjer Sławek u Pani Marszałkowej

(Telef. od własn. koresp. z Warszawy)

Wczoraj przed południem Premjer Sławek udał się do Belwederu gdzie przyjęty został przez Panią Marszałkową Piłsudską.

Powrót prez. Grubera

(Telef. od własn. koresp. z Warszawy)

19 b. m. powrócił ze Stanów Zjednoczonych Prezes PKO. Gruber.

Kondolencja gen. Hallera

(Telef. od własn. koresp. z Warszawy)

Generalny Inspektor Sił Zbrojnych Rydz - Śmigły otrzymał depeszę następującej treści:

Z rozkazu ciężko chorego w szpitalu gen. Józefa Hallera, który głęboko odczuł śmierć Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, proszę o przyjęcie jego wyrazów serdecznego współczucia. Podpisany Zaremba, ppłk. w stanie spoczynku.

Nabożeństwo żałobne

(Telef. od własn. koresp. z Warszawy)

22 b. m. o godz. 9 rano odbędzie się w kościele św. Krzyża w Warszawie staniem Ministerstwa Sprawiedliwości nabożeństwo żałobne za spokój duszy Marszałka Piłsudskiego.

Jeszcze jedno ustąpienie z „Gazety Warszawskiej“

(Telef. od własn. koresp. z Warszawy)

Jak się dowiadujemy kierownik działu ogłoszeń „Gazety Warszawskiej“ p. Tadeusz Małewski wystąpił z tego wydziału.

Zw. Legjon. zamiast wieńca złożył 1000 zł. na Kopiec Marszałka

WARSZAWA, (Pat). Zarząd główny Zw. Legionistów Polskich na nadzwyczajnym posiedzeniu w dniu 13 maja postanowił zamiast wieńca na trumnę Marszałka Piłsudskiego przekazać kwotę zł. 1000 na budowę kopca Marszałka Piłsudskiego w Krakowie.

Kondolencje

WARSZAWA, (Pat). Do prezydenta miasta Warszawy nadchodzą w dalszym ciągu kondolencje z powodu śmierci Marszałka Piłsudskiego. M. in. nadeszły depesze od lorda majora Londynu, prezydenta rady miejskiej Lublany, prezydenta miasta Warny, nadburmistrza Drezna, prezydenta rady miejskiej Paryża, burmistrza Sofji

Prezes związku organizacyj rolniczych Kazimierz Fudakowski otrzymał depeszę kondolencyjną od przywódcy niemieckiego stanu rolniczego ministra Rzeszy Darrego.

Nabożeństwo żałobne w Liberji

MONROWJA, (Pat). W dniu pogrzebu Marszałka Piłsudskiego odbyło się w Monrowji, stolicy Liberji, w kościele rzymsko-katolickim uroczyste nabożeństwo żałobne w obecności rządu, korpusu dyplomatycznego i kolonii polskiej. Na wszystkich budynkach rządowych, poselstwach i konsulatów wywieszono chorągwie do połowy masztu.

Zdjęcia film. pogrzebu Marszałka Piłsudskiego

Onegdaj odbyła się w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych konferencja w sprawie układu filmu, przedstawiającego uroczystości pogrzebowe ś. p. Marszałka Piłsudskiego. Ogólny wielki film, długości ponad 3000 metrów, posiadać będzie wartość archiwalną. Do wyświetlania w kinach sporządzony ma być film nieco mniejszy, długości mniej więcej 1200 metrów, przedstawiający całość pogrzebu w Warszawie, w Krakowie jak również fragmenty z przewożenia ciała Marszałka do Krakowa.

Zdjęcia udały się znakomicie.

Uczeni polscy do P. Prezydenta Rzeczypospolitej

Kasa im. Mianowskiego złożyła Prezydentowi Rzplitej, jako protektorowi Kasy, następujący adres:

„Dostojny Panie Prezydencie Rzeczypospolitej!

Józef Piłsudski zapalił w sobie z narodowej tęsknoty do wolnej Ojczyzny i z wielkiej ku Niej miłości żagiew buntu.

Wolą niezłomną i oddaniem sprawę, w swym bezmiarze nieogarnionym, wykuwał Polskę, jako rzeczywistość.

Dzisiaj zawarła się trumna nad Pierwszym Marszałkiem Polski.

Odszedł żywy symbol Jej niepodległości.

Z mocy Konstytucji, która Polską rządzi, w Twojej, Panie Prezydencie, Osobie skupia się jednolita i niepodzielna władza państwowa

Fundamentem jej obok prawa pisanego jest miłość obywateli do Ojczyzny, wola niezłomna oraz oddanie sprawie Rzeczypospolitej, których wzór pozostawił Zmarły.

Się niepożyta znajdziesz, Panie Prezydencie, w zespolonej współpracy synów Polski.

Z ufnością zwraca się Naród ku Tobie.

Wie, żeś wzrokiem uczonego przywykił od najdłuzszej prawdy i wskazywać drogi postępu. Wie, że myślą twórczą włączysz elementy w całość.

Wierzmy, że tym szlakiem prawdy, postępu i zespolenia sił obywateli oddanych Ojczyźnie poprowadzisz Naród ku chwale.

(—) Prezes Komitetu Kasy K. Lutostański, Prezes Rady Naukowej.

(—) W. Świętosławski, Sekretarz W. Doroszewski, Wiceprezes J. Ujejski, Członkowie Komitetu: K. Białoszewicz, C. Białobrzeski, F. Czubański, M. Huber, J. Jakubowski, A. Krokiewicz, J. Morozewicz, L. Szperli“.

Ukonstytuowanie się prezydium Komitetu Wykonawczego Uroczystości Pogrzebowych w Wilnie

Wybrane na onegdajszym posiedzeniu prezydium Komitetu Wykonawczego dla uroczystości pogrzebowych Marszałka Piłsudskiego odbyło 2- b. m. pod przewodnictwem woj. Jaszczolta, jako prezesa komitetu 3-godzinne posiedzenie na którym ukonstytuowało się, wybierając wiceprzewodniczącymi: J. E. ks. bp. Michalkiewicz, gen. Skwarczyńskiego i prezydenta miasta Maleszewskiego.

Po szczegółowej i wyczerpującej dyskusji załatwiono szereg spraw organizacyjnych oraz omówiono w ogólnych rysach plan prac, jakie Komitet będzie miał do wykonania.

W dniu dzisiejszym rozpoczną się prace poszczególnych sekcji, a mianowicie: sekcji pogrzebowej, sekcji uwiecznienia pamięci Marszałka Piłsudskiego, sekcji finansowej.

Doroczne walne zgromadzenie delegatów „Pochodnia“ w Kownie

W Kownie odbyło się walne zgromadzenie delegatów T.wa „Pochodnia“.

Prezes W. Budzyński złożył sprawozdanie z działalności T.wa za rok ubiegły.

W okresie sprawozdawczym do ogródków dziecięcych, utrzymywanych przez polskie organizacje uczęszczało 267 dzieci (246 w roku ubiegłym). Spotkano się na tym odcinku z poważnymi trudnościami, gdyż prawo paszportowe, dotyczące uczęszczania dzieci do szkół początkowych stosowano niesłusznie niekiedy i do ogródków dziecięcych.

Innym dotkliwym ciosem było cofnięcie przez poniewiejski samorząd zapomogi, udzielałnej T.wu „Ochronki Polskiej“ w Poniewieżu oraz zakaz zbiórki ulicznej i loterii na rzecz tegoż Tow.

Stan ilościowy szkół początkowych nie uległ zmianie, natomiast ilość dzieci, pobierających naukę zmniejszyła się z 452 w roku ub. do 442 w r. b.

Nauczycieli szkół początkowych jest obecnie 18, czyli o 1 więcej, niż w r. ub., gdyż w jednej ze szkół wzrosła znacznie ilość uczniów i jeden nauczyciel nie mógł w niej wystarczyć.

Usiłowania otwarcia nowych szkół w Poniewieżu, Kruwondach i Bekieszach spełzyły na niczym, gdyż albo rzekoma bliskość innej szkoły, albo też zbyt mała ilość uczniów stanęła na przeszkodzie daniu zezwolenia. Ustawodawstwo o szkolnictwie mniejszościowym nie precyzuje minimalnej cyfry uczniów dla założenia prywatnej szkoły.

Po zgłoszeniu przez p. Budzyńskiego dymisji całego zarządu, przystąpiono do obioru nowego. Dotychczasowi członkowie zarządu pp.: W. Budzyński i K. Plater cofnęli swe kandydatury. Zarząd główny został obrany w następującym składzie: pp. J. Przędziecki, J. Zylinski, Cz. Galiński, T. Zenowicz i St. Bukowski. Na kandydatów obrano pp: Bojkę, K. Narkiewicza, G. Martusewicza.

Pamiętaj o funduszu Obrony Morskiej!

Pomnik Marszałka na Helu

Komitet wykonawczy budowy pomnika I Marszałka Polski w Helu po dokonaniu poświęcenia kamienia węgielnego w cokole, postanowił ustawić olbrzymi głaz z granitu o wadze kilku ton z wyrytym napisem „Ku czci Wielkiego Wodza Narodu“ i datą jego śmierci.

Głaz sprowadzony zostanie statkiem z Pucka. Rozmiary kamienia wynoszą: 2 i pół m długości i 2 m szerokości.

Do komisji rewizyjnej wybrano: pp.: Eugeniusza Romera, O. Korewę i B. Lutyka, na kandydatów — B. Jodźko, Jatkowski i Józefa Frackiewicza.

Wobec miliona

Wstrzymanie ciągnięć podczas żałoby narodowej, przesunęło losowanie głównej wygranej — miliona — na środę, dnia 22 b. m. Po godzinie 8 rano w ten dzień będzie już wiadomo na jaki numer padł „król wygranych“, a publiczność będzie miała możność dowiedzieć się natychmiast, gdyż ciągnięcie będzie nadawane przez radio.

W dniu ciągnięcia miliona kończy się losowanie wielkich wygranych 22 Loterii.

Kto nie wygrał, będzie miał jeszcze szanse w czterodniowym ciągnięciu premij pocieszających, które już ostatecznie zakończą wiosenną loterię. Przy sposobności warto zaznaczyć, że 33 Loteria „Letnia“, nie zakończy się w ostatniej klasie temi premjami pocieszającymi, lecz prócz nich, każdy będzie miał szanse wygrania jeszcze w gwiazdkowym dodatkowym ciągnięciu w grudniu, o czym już pisaliśmy.

W obecnym ciągnięciu los już naznaczył swoich wybrańców dla czterech największych poza miljonem wygranych po 100.000 złotych. Pierwsze 100.000 padło na numer 171.042. Wygrała na niego Pani Klimkowska z Grodziska i trzech kucepów z Łodzi. Łódź miała specjalne szczęście, gdyż i na drugi numer 72.859 padła tam ta wielka wygrana. Los w tym wypadku sprzyjał p. Mieczysławowi Wilarczykowi, i p. Stefanowi Dmickiewiczowi z Piekara, których fotografie po niżej podajemy:

Następne 100.000 przypadło na Nr. 62.572 w Małopolsce Wschodniej, gdzie we Lwowie na ówiarłkę wygrał prawnik dr. Feliks Gieruszyński, a w Sądowej Wiszni ślusarz p. Józef Lomiec. Zagłębie węglowe miało również szczęście, gdyż wygranymi na Nr. 113.144 podzielili się, p. Emil Przewodźing z Huty Bankowej, Potusia Szwajcerońska z Sosnowca i dwóch panów z Będzina.

Blisze dane o tem, kto wygrał dziś milion, podamy wkrótce. Należy jednak zaznaczyć, że wchodzimy w okres 33 Loterii, do której już te raz można nabyć losy.

ODCISKI usuwa bezpowrotnie plaster aptekarza W. Borowskiego. SALVATOR Żądać w aptekach i składach aptecznych.

Pełna tabela wygranych w 10-m dniu ciągnięciu 4-ej klasy 34 Państwowej Loterii Klasowej

Odprawa hufcowych i drużynowych wiejskiej Chorągwi Harcerzy

Do Wilna przybyło w dniu 10 maja b. r. stu kilkunastu uczestników dorocznej wiosennej odprawy hufcowych i drużyn. Zebrani udali się na mszę św., którą odprawił ks. kapelan Tyczkowski w kościele św. Michała. Po kazaniu, podkreślającym ko nieczność podniesienia poziomu wychowania młodzieży, harcerze zebrali się w sali Państwowego Gimnazjum im. Kr. Zygmi. Augusta. Komendant Chorągwi hm. Dr P. Puciata powitał przybyłego z Warszawy delegata Głównej Kwatery Druha hm. Inż. Jerzego Jarnuszkiewicza — Inspektora Kresowych Harcerzy, oraz zebranych uczestników odprawy, zwracając uwagę na doniosłość zlotu dla przyszłości pracy harcerskiej. Druh Jarnuszkiewicz powitał zebranych, stwierdzając w przemówieniu wysoki poziom ideowy kresowych drużyn. Po powitaniach Druh podharcemistrz Mgr. Pietraszkiewicz wygłosił referat o podniesieniu poziomu obozownictwa, po którym wywiązała się ożywiona dyskusja, szczególnie nad zagadnieniem współzawodnictwa w obozie. Sprawy zlotowe omówiono obszernie po wspólnym obiedzie. Dotychczas zgłosiło się na terenie Chorągwi około 800 harcerzy. Liczba ta jednak możliwie, że wzrośnie. Druh harcemistrz Czarny — Grzesiak — komendant wyprawy wileńskiej Chorągwi na Złot poinformował zebranych, o postępach prac przy gotowawczych Chorągwi do udziału w Zlociu, poczem hm. Puciata omówił sprawę organizacji propagandy harcerstwa. Wicezrem uczestnicy udali się na operetkę „Księżniczka Czardaszka”.

Następnego dnia delegat Zarządu Oddziału Wil. Z. H. P. profesor Dr. Patkowski omówił współpracę drużyn z Kółkami Przyjaciół Harcerstwa, a Druh podharcem. Wojciechowski Tadeusz zreferował sprawę akcji letnich kolonij zachodnich. Po sprawozdaniach hufców, hm. Puciata zaznajomił obecnych z zamierzeniami programowymi Komendy Chorągwi na rok 1935, oraz z reorganizacją struktury Komendy Chorągwi Harcerzy oraz Komend Hufców. Po przerwie obiadowej Druh Bohdanowicz W. — pilot Chorągwi (Kierownik, Wydziału Żeglarskiego) przedstawił zebranym 3-letni plan rozwoju żeglarskiego na terenie Chorągwi. — Odprawę zakończono omówieniem spraw bieżących.

I i II-gie ciągnięcie GŁÓWNE WYGRANE

10000 zł. na n-ry: 10731 52198 89005 121582
5000 zł. na n-ry: 46574 66619
2000 zł. na n-ry: 11760 16173 29007 29358 46992 52409 55147 66388 100340 102127 134904 158832 167749.

Po 200 złotych
2 35 44 96 113 47 258 75 566 805 65
1007 104 34 312 94 403 12 529 33 43 61
554 62 714 55 802 81 907 30 2017 236
48 51 347 446 692 810 36 43 74 3000 68
198 204 69 404 63 75 88 602 806 42 4180
226 353 71 473 698 846 70 977 5009 21
66 194 234 404 791 806 9 910 16 6140
347 427 617 700 41 7192 99 280 415 71
89 617 47 840 93 8106 201 352 411 15
56 867 919 9404 14 613 22 794 857 922.
10059 231 465 816 949 11124 274 448
535 92 753 895 952 89 12062 67 73 274
442 59 539 40 676 764 934 13039 159
247 324 546 622 832 34 69 922 14176 205
14 390 518 32 96 686 746 868 15088 195
210 421 70 542 48 755 808 931 65 16054
129 205 29 349 74 452 65 618 99 927
17053 104 237 332 69 433 587 662 80 836
971 18012 227 323 421 625 831 993 19210
53 78 339 588 914.

20213 55 330 38 445 96 688 720 99 811
916 25 21086 110 46 286 311 34 92 435
548 928 22054 160 68 397 428 72 580 678
751 871 905 39 69 80 23162 69 323 77
415 51 98 577 680 820 45 75 24027 147
228 330 520 697 769 88 25080 116 269
435 91 567 26013 96 114 19 56 210 77
440 595 637 717 891 900 48 53 27224 72
441 657 779 840 79 975 28045 197 200
323 42 88 449 543 617 789 998 29101 423
517 32 707 922.
30055 172 97 247 63 341 448 668 75
790 31038 93 146 422 735 83 814 22 63
80 913 32150 229 35 351 60 445 535 673
913 35 33060 90 112 222 425 706 71 829
34043 129 311 405 573 615 92 852 78 940
68 35190 344 82 500 66 36092 174 427
614 730 979 87 37056 74 89 103 69 209
46 309 53 430 69 79 505 30 38 50 92 613
14 16 73 38001 14 67 434 570 611 54 810
24 39017 39 185 248 386 419 536 75 749.
40190 387 405 714 35 850 69 909 75
41125 227 334 74 422 78 522 99 849 67
42052 139 65 246 313 413 579 712 954
43022 194 203 365 614 67 820 43 44188
294 469 78 892 45115 53 90 289 530 96
751 889 91 46027 125 40 239 447 514 65
85 647 58 711 30 54 47006 33 190 428 637
777 82 866 994 48113 216 89 312 464 74
562 639 57 846 57 72 49005 164 334 684
882 952.
50039 210 25 66 362 65 488 504 8 28
620 21 27 820 976 51302 543 748 873 92
995 52210 18 27 51 339 503 813 92 937
66 81 53021 188 357 585 896 930 54038
138 59 62 92 219 20 73 310 47 881 940
55.054 429 43 674 89 744 974 56248 66
302 10 99 987 57008 101 228 43 325 416
86 504 27 97 658 732 68 856 911 27 79
58032 54 122 2752 98 346 414 19 78 97
504 36 52 842 929 93 59014 55 115 203
88 364 502 85 656 754 72 991.
60016 130 236 70 368 408 44 46 54 94
640 95 96 833 57 92 937 61090 233 79
395 603 744 62009 232 90 312 569 684
729 51 63171 404 761 817 53 64032 402
44 63 547 70 695 65277 382 744 97 979
66045 69 142 294 331 556 762 835 961
67037 71 151 89 259 324 414 54 552 840
906 68060 266 394 528 88 643 762 821 45
68 934 69257 673 797 824 39.

70034 113 37 239 308 24 45 87 437 503
686 902 71153 85 373 74 493 644 819 947
94 72123 206 405 17 637 44 55 60 781
857 957 73 73057 60 256 66 344 78 477
531 683 705 74019 88 166 318 533 624
713 854 902 75009 72 276 352 606 747
76044 91 260 64 555 72 734 77093 174
228 331 517 78308 496 589 633 70 729
34 79181 337 72 400 1 9 60 526 89 611
74 712 814 32 77 86 933.
80007 168 220 318 57 67 442 696 99
843 50 984 81041 97 115 327 476 549 635
55 801 943 82087 367 466 91 611 55 718
23 815 913 49 51 83051 200 30 77 618 46
59 730 907 84066 646 501 842 63 982
85087 336 465 77 500 64 638 83 905 58
86353 77 659 85 754 78 942 66 87033 109
25 60 205 56 74 514 709 65 864 916 48
88141 200 83 89130 35 86 397 611 85 764
877.
90055 199 384 402 5 531 666 732 37
91026 38 189 314 442 46 95 514 86 828
927 92107 388 661 760 73 805 924 93043
238 97 450 799 821 913 15 42 94065 507
36 620 732 812 42 931 66 87 95042 66 97
111 206 54 882 410 31 34 37 625 42 706
18 807 73 96158 295 362 512 686 724 86
95 877 942 96 97288 325 36 40 642 43
857 98005 245 385 409 507 27 685 884
955 99150 53 595 685 708 53 759 970.
100033 61 220 22 88 335 478 617 823
992 101144 352 402 845 996 102135 42
288 329 620 80 903 103248 333 468 95
533 649 811 97 963 104133 338 81 557 688
728 34 74 105257 330 57 406 524 717 803
25 910 106061 137 71 96 236 375 440 801
26 27 84 107039 126 293 613 36 95 841
900 7 26 108075 98 313 443 60 81 693 787
837 77 902 109012 463 583 610 774 928
61 84.
110165 264 447 569 702 69 71 79 911
111001 44 184 250 810 54 943 112122 227
33 336 475 616 870 998 113042 246 320
86 453 564 697 765 809.

114006 253 328 52 97 406 46 55 560
634 88 704 115066 156 316 522 38 729
49 807 13 36 56 69 951 116010 137 284
423 40 777 117232 307 507 616 760 990
118054 157 440 503 606 61 782 818 79
92 951 118068 111 41 275 622 701 16
33 815 955
120017 95 243 97 398 415 678 714 914
121204 31 78 322 63 76 600 70 728 804
944 63 78 122029 230 316 91 435 62 573
761 923 123035 129 216 60 346 638 845
74 124095 110 213 58 309 533 671 125211
80 379 421 34 556 736 841 967 126160
211 17 24 324 40 419 21 84 612 66 85 763
806 23 936 127030 165 99 222 63 70 454
99 816 18 961 128155 95 226 28 367 480
88 97 519 41 663 815 35 971 129095 125
36 396 406 95 540 675 742 962
130111 624 131061 182 434 537 55 83
631 52 689 955 132024 314 24 92 633 819
48 928 133027 32 86 103 471 665 742 828
971 134113 321 632 804 983 135088 157
59 298 376 85 598 719 69 843 927 136371
605 48 95 137126 62 83 276 506 16 43
753 80 902 19 85 138032 196 226 53 73
649 768 925 40 139095 126 436 73 568
73 866 906 14 62
140012 18 242 316 70 75 655 73 825
141140 787 809 44 142101 42 243 55 489
505 48 78 891 974 143048 137 47 88 268
488 523 62 77 646 724 984 144272 599
634 88 773 940 145331 70 442 635 37 770
80 817 85 146014 151 253 526 707 832
69 147057 321 446 510 81 148186 407 11
600 742 98 914 19 149025 38 122 24 323
75 526 39 50 625 76 706 42 985
150117 41 61 253 54 582 94 692 983
151104 54 226 391 485 644 756 66 803
52 60 929 31 82 152081 134 235 89 354
554 749 846 54 85 903 31 153250 68 302
30 56 573 709 96 99 989 154124 243 390
455 771 801 28 921 155017 27 90 121 27
57 99 322 24 62 552 693 771 881 156216
380 503 30 609 157166 88 207 327 413
68 92 656 88 771 158047 164 232 302 64
577 631 85 749 159034 36 49 72 192 202
33 440 513 28 683 780
160166 290 743 925 161006 398 474
89 600 785 96 860 907 68 162123 69 98
205 309 38 500 725 77 969 163014 69
99 203 439 612 37 56 956 164206 755 916
165300 14 465 586 735 61 892 905 26
166061 518 37 642 62 700 849 927 61
167046 350 61 776 873 977 168066 195
298 315 33 95 544 89 720 59 812 64 971
169172 86 316 26 51 537 85 618 29 760
805
170034 110 323 525 86 613 704 18 43
92 966 171006 14 58 98 563 606 15 704
90 172025 142 240 57 85 90 317 24 53
643 840 45 94 929 81 84 87 173060 90
188 174118 36 216 369 459 710 835 42
67 912 88 96 175046 157 83 255 348 485
90 565 71 636 40 57 886 176019 21 51
93 113 251 520 30 848 99 946 90 177203
72 542 602 725 36 824 60 178087 227
51 495 510 640 932 179039 88 127 45
222 441 49 654 787 890 967
180380 898 961 91 181071 75 112 78
356 641 45 61 95 719 182050 73 378 538
622 29 733 833 183026 73 91 98 257 486
93 512 39 850 996 184024 218 307 518
94 611 702 23 838 981

140012 18 242 316 70 75 655 73 825
141140 787 809 44 142101 42 243 55 489
505 48 78 891 974 143048 137 47 88 268
488 523 62 77 646 724 984 144272 599
634 88 773 940 145331 70 442 635 37 770
80 817 85 146014 151 253 526 707 832
69 147057 321 446 510 81 148186 407 11
600 742 98 914 19 149025 38 122 24 323
75 526 39 50 625 76 706 42 985
150117 41 61 253 54 582 94 692 983
151104 54 226 391 485 644 756 66 803
52 60 929 31 82 152081 134 235 89 354
554 749 846 54 85 903 31 153250 68 302
30 56 573 709 96 99 989 154124 243 390
455 771 801 28 921 155017 27 90 121 27
57 99 322 24 62 552 693 771 881 156216
380 503 30 609 157166 88 207 327 413
68 92 656 88 771 158047 164 232 302 64
577 631 85 749 159034 36 49 72 192 202
33 440 513 28 683 780
160166 290 743 925 161006 398 474
89 600 785 96 860 907 68 162123 69 98
205 309 38 500 725 77 969 163014 69
99 203 439 612 37 56 956 164206 755 916
165300 14 465 586 735 61 892 905 26
166061 518 37 642 62 700 849 927 61
167046 350 61 776 873 977 168066 195
298 315 33 95 544 89 720 59 812 64 971
169172 86 316 26 51 537 85 618 29 760
805
170034 110 323 525 86 613 704 18 43
92 966 171006 14 58 98 563 606 15 704
90 172025 142 240 57 85 90 317 24 53
643 840 45 94 929 81 84 87 173060 90
188 174118 36 216 369 459 710 835 42
67 912 88 96 175046 157 83 255 348 485
90 565 71 636 40 57 886 176019 21 51
93 113 251 520 30 848 99 946 90 177203
72 542 602 725 36 824 60 178087 227
51 495 510 640 932 179039 88 127 45
222 441 49 654 787 890 967
180380 898 961 91 181071 75 112 78
356 641 45 61 95 719 182050 73 378 538
622 29 733 833 183026 73 91 98 257 486
93 512 39 850 996 184024 218 307 518
94 611 702 23 838 981

140012 18 242 316 70 75 655 73 825
141140 787 809 44 142101 42 243 55 489
505 48 78 891 974 143048 137 47 88 268
488 523 62 77 646 724 984 144272 599
634 88 773 940 145331 70 442 635 37 770
80 817 85 146014 151 253 526 707 832
69 147057 321 446 510 81 148186 407 11
600 742 98 914 19 149025 38 122 24 323
75 526 39 50 625 76 706 42 985
150117 41 61 253 54 582 94 692 983
151104 54 226 391 485 644 756 66 803
52 60 929 31 82 152081 134 235 89 354
554 749 846 54 85 903 31 153250 68 302
30 56 573 709 96 99 989 154124 243 390
455 771 801 28 921 155017 27 90 121 27
57 99 322 24 62 552 693 771 881 156216
380 503 30 609 157166 88 207 327 413
68 92 656 88 771 158047 164 232 302 64
577 631 85 749 159034 36 49 72 192 202
33 440 513 28 683 780
160166 290 743 925 161006 398 474
89 600 785 96 860 907 68 162123 69 98
205 309 38 500 725 77 969 163014 69
99 203 439 612 37 56 956 164206 755 916
165300 14 465 586 735 61 892 905 26
166061 518 37 642 62 700 849 927 61
167046 350 61 776 873 977 168066 195
298 315 33 95 544 89 720 59 812 64 971
169172 86 316 26 51 537 85 618 29 760
805
170034 110 323 525 86 613 704 18 43
92 966 171006 14 58 98 563 606 15 704
90 172025 142 240 57 85 90 317 24 53
643 840 45 94 929 81 84 87 173060 90
188 174118 36 216 369 459 710 835 42
67 912 88 96 175046 157 83 255 348 485
90 565 71 636 40 57 886 176019 21 51
93 113 251 520 30 848 99 946 90 177203
72 542 602 725 36 824 60 178087 227
51 495 510 640 932 179039 88 127 45
222 441 49 654 787 890 967
180380 898 961 91 181071 75 112 78
356 641 45 61 95 719 182050 73 378 538
622 29 733 833 183026 73 91 98 257 486
93 512 39 850 996 184024 218 307 518
94 611 702 23 838 981

III-cie ciągnięcie

Po 200 złotych

84 107 66 88 312 441 90 839 966 1567
890 992 2240 448 631 722 872 3223 41 624
59 88 973 4349 83 522 622 767 896 989
5161 241 44 45 355 60 358 744 879 6036
56 110 66 200 32 735 64 99 933 7084 175
366 566 887 97 8232 466 654 88 95 884
9194 98 606 811 38 991.
10086 990 11246 573 12056 129 531 844
13044 105 27 87 253 664 75 371 14454
646 736 824 82 15299 327 32 612 888
15401 585 693 907 17227 504 18 60 677
89 813 920 18172 630 487 539 612 9

Wileńszczyzna po zgonie Marszałka

Miory, pow. brasławski

Do miasteczka Mior dotarła wiadomość o śmierci Marszałka Józefa Piłsudskiego w poniedziałek, 13 maja.

Żałobna ta wieść wzruszyła wszystkich do głębi. Na ulicach miasteczka od godziny 7 rano widziało się grupki mieszkańców z terenu gminy (był to dzień targowy). Widziało się żałobne oczy. Powitanie znajomych w tym dniu brzmiało: „Umarł Marszałek Piłsudski“.

Jakiem umiłowaniem cieszył się Wódz Narodu niech świadczą modły za spójność Jego duszy, zanoszone przed tron Boski na nabożeństwach majowych, niech świadczą te gromady ludności przy głośniejszych radjowych w szkołach i u osób posiadających radja, te słowa płynące z głębi duszy: „Niema Piłsudskiego“.

Przewodniczący rady gminnej — wójt — zwołuje nadzwyczajne posiedzenie, które w prostych słowach się wyrazi przywiązania do Marszałka na ręce p. Premjera, Rada gminna opodatkowuje się na łódź podwodną imienia J. Piłsudskiego. Patrzałem wyraźnie na te twarze ludzi, zoraną troską o był, jak ofiarowywały po dwa, trzy, jeden zł. na łódź. To nie było

robione dla oczu.

A nabożeństwo żałobne w dniu 18.V.

Nawa główna kościoła przybrana girlandami. Katafalk symboliczny tonie w kwieciu i świetle świec. Z wież kościelnych żałobny głos dzwonów i sztandary kirem okryte wzywają wiernych na nabożeństwo. Spokojny pochód organizacji społecznych, setki działwy szkolnej, tłum ludności z terenu gminy. Egzekwie i pienia chóru kościelnego.

Chwila niezapomniana w dziejach Mior. Słowa z przemówienia na akademii żałobnej brzmią: „Ślubujemy trwać przy Twoich, Komen dancie, wskazaniach“. Kończą tę uroczystość pienia chóru dzieciennego — „W mogile ciemnej“. Działwa prawie wesoła, dziś widać smutek na ich twarzyczkach i lzy.

Ludność naszej gminy składa się z różnych wyznań. W cerkwi prawosławnej w Czesiu w tymże dniu proboszcz odprawia uroczyste żałobne nabożeństwo, w domach modlitwy innych wyznań również odbywają się modły, po których ludność spieszy do Mior na akademie żałobną. **Rodziewicz.**

Kurzeniec

Tragiczna wieść dotarła do Kurzenca o godz. 6 rano 13 maja. Na tę wieść miasteczko okryło się natychmiast żałobą i jakby skamieniało, jakby wymarło. Na wszystkich urzędach i prywatnych domach wywieszono czarne, łub z czarnymi przepaskami, flagi. Sklepy — mimo nadzieja godziny 8-ej — były w dalszym ciągu pozamykane. Żadnego ruchu w miasteczku. Tylko pojedyncze osoby przesuwały się od czasu do czasu przez opustoszałe ulice i jakby strwożone szeptem podawały z ust do ust tragiczną wiadomość.

Zarząd gminy zarządził nabożeństwa żałobne, które się odbyły o godzinie 10 w kościele, cerkwi prawosławnej i w obu synagogach.

Wieczorem tegoż dnia został zorganizowany Żałobny Komitet. Po uczczeniu pamięci Zmarłego przez powstanie i 1-minutowe milczenie, Komitet ułożył program obchodu żałobnego.

14 maja o godz. 10 odbyły się powtórnie nabożeństwa żałobne w kościele i w cerkwi. Po nabożeństwie uformował się pochód żałobny, który podążył przez miasteczko do domu Kasy Stefczyka. W pochodzie wzięły udział: zarząd gminy, Rodzina Policyjna, Rodzina Leśna i Przysp. Wojsk. Leśników, urzędnicy pocztowi, dzieci szkolne ze sztandarem z nauczycielstwem, Och. Straż Pożarna i Samarytanka, Oddział Strzeleców, Prezydium Towarzystwa Kulturalno-Oświatowego, Prezydium Koła Gminne go BBWR, oraz prezydium Kasy Stefczyka i

Głębokie

W dniu pogrzebu s. p. Marszałka Piłsudskiego Głębokie było pogrążone w smutku i żałobie. O godz. 10 rano odbyły się w przepięknych świątyniach nabożeństwa z udziałem przedstawicieli władz, wojska, młodzieży szkolnej i organizacji. W kościele parafjalnym nabożeństwo odprawił ks. dziekan Zienkiewicz, przy czym wygłosił wzruszające przemówienie. Podczas nabożeństwa wartę honorową przy katafalku pełnili oficerowie i żołnierze KOP. W cerkwi odczytane było orędzie Prezydenta Rzeczypospolitej, poczem ks. dziekan Ignatowicz w asyście kleru odprawił nabożeństwo, zaś chór cerkiewny wykonał nastrojowe pienia żałobne.

Po nabożeństwie na pl. 3-go Maja dowódca pułku KOP „Głębokie“ płk. dypl. Janiszewski odczytał do oddziałów wojskowych rozkaz wy-

Dzisiaj

Na wieść o zgonie Marszałka rankiem 13 maja uformował się Komitet uroczystości żałobnych. Zostały rozwieszane po mieście plakaty, zawiadamiające o zgonie Marszałka, polecające wywieszenie żałobnych flag. Został pokryty kirem odnowiony pomnik Marszałka, zapalono ogień i ustawiono straż honorową członków Zw. Rada Miejska odbyła żałobne posiedzenie. O g. 6 wieczorem zorganizowano żałobną manifestację, w której wzięły udział kilkudziesięcne tłumy. Zostało odczytane na rynku orędzie Pana Prezydenta, poczem przy dźwiękach marsza żałobnego i dzwonów z kościołów wyruszył pochód ulicami miasta przed pomnik Marszałka.

Prezes Komitetu BBWR, wygłosił żałobne przemówienie, poczem po odegraniu hymnu państwowego, I Brygady i odpiewaniu przez Chór Zw. Strzeleckiego pieśni żałobnej, organizacje wyciąły do swoich lokali. W godzinach popołudniowych, jak również następnego dnia w godzinach rannych sklepy były zamknięte.

We wtorek, 14 maja odbyły się we wszystkich świątyniach żałobne nabożeństwa, Gimnazjum i Szkoła Powszechna przerwały na dwa dni zajęcia na znak żałoby.

Stacja kol. Oszmiana

— STACJA KOL. OSZMIANA. Staraniem miejscowych organizacji: Strzelca, Krakusa, Placów ki Rezerwistów, Kółka Roln., Koła G. W., Koła LOPP, Pań i Szkoły Powsz. w Dokurniszkach, w dn. 18 bm. w kościele parafjalnym w Daukszy

szkach odbyła się msza żałobna za duszę s. p. Pierwszego Marszałka Józefa Piłsudskiego. Po nabożeństwie przemówił do zebranych naucz. Staszkievicz, poczem odbyła się defilada przed ustawionym portretem. **H. M.**

Wilejka

Świt 13 maja tragicznie spadł na budzących się ze snu obywateli. Przerazająca wieść wytrąciła z ustalonego trybu wszystkich. Polak, Żyd, Białorusin — wszyscy zachowali się jednakowo. Wszystkie domy i domki w mieście, miasteczkach i po wsiach okryły się chorągwiemi państwowymi udekorowanymi kirem. Potworzono wszędzie komitety w których nikogo nie zabra-

„Wojsko jest stworzone dla wojny i każdy z was uczyć się musi nie czego innego, jak prowadzenia wojny“... „W wojnie nowoczesnej wracamy nieledwie do prawdy pospolitego ruszenia, do prawdy plemion dzikich, które wykopawszy siekiere i włócznię ze ścieżki pokoju, szły powozem z żelaznym tłumem na wojnę“.

J. PIŁSUDSKI: „Stos. wojska i społec. w 1863 r.“

kło. Już w pierwszych dniach żałoby naskutek uchwał komitetów zostały odprawione nabożeństwa żałobne za duszę s. p. Marszałka Piłsudskiego we wszystkich świątyniach wszystkich wy-

znań na terenie całego powiatu.

Poszczególne organizacje społeczno wzięły czynny udział zarówno w zorganizowaniu uroczystości żałobnych, jak również przystąpiły do zbierania składek na usypianie kopca Marszałka Piłsudskiego. Należy podkreślić ofiarność komitetu obchodu 10-ciolecia KOP-u, który posiada sumę 263 zł. przekazał na ten cel.

W sobotę 18 maja w N. Wilejce odprawiono modły w kościele, cerkwiach i synagodze, przy gremjalnym udziale niemal całej ludności miasta i oddziałów KOP. Po nabożeństwie ludność zebrała się koło pomnika Marszałka Piłsudskiego, gdzie prof. Supiński wygłosił przemówienie poczem nastąpiło składanie wieńców u stóp pomnika. Wieczorem tegoż dnia odbył się pochód na cmentarz poległych żołnierzy, gdzie przed pomnikiem p. starosta Wł. Henszel dołożył wieńiec poczem orkiestra Związku Rezerwistów odegrała marsza żałobnego.

Od poniedziałku aż do ukończenia uroczystości pogrzebowych przy pomniku w Wilejce jak również w pozostałych miasteczkach żołnierze KOP. oraz organizacje społeczne pełniły straż honorową. W Wilejce i Iłji zapalono żałobne ognie.

Przytoczone fragmenty, jak również szereg innych faktów, których opisać niepodobna, stanowią żywe świadectwo, jak głęboko cała ludność odczuła tę niepowetowaną stratę. **W. Or.**

Plissa pow. dziśnieński

Po otrzymaniu komunikatów radjowych urzędy i mieszkańcy Plissy samorzutnie wywiesili flagi żałobne. Po porozumieniu się z miejscowymi czynnikami państwowymi, samorządowymi i społecznymi postanowiono zorganizować obchód żałobny. W tym celu zostały ściągnięte zamiejscowe oddziały Związku Strzeleckiego, Pomnik Marszałka Piłsudskiego został przybrany zielenią i spowity kirem.

O godz. 18.45 uformowano pochód w którym wzięło udział duchowieństwo, liczne oddziały Związku Strzeleckiego żeńskiego i męskiego, Ochotnicza Straż Pożarna, Oddział samarytanek, działwa szkolna, nauczycielstwo i wszyscy urzęd-

nicy państwowi i samorządowi oraz bardzo licznie społeczeństwo. Pochód żałobny przeciągnął ulicami miasteczka, następnie zatrzymał się przed pomnikiem Marszałka Józefa Piłsudskiego, gdzie zostało odczytane orędzie Pana Prezydenta R. P. oraz wygłoszono okolicznościowe przemówienie.

Po przemówieniu zebrani rozdziłili się i poszli do swych świątyni, aby się pomodlić za duszę s. p. Marszałka. W czasie żałobnego pochodu w miejscowej kaplicy i cerkwi bito w dzwony. Nabożeństwa żałobne w cerkwi i synagodze odbyły się w dniu 14 maja r. b. w kaplicy zaś 15 maja, a to z powodu nieobecności księdza. **M.**

Budslaw

W dniu pogrzebu Marszałka w Budslawiu od była się podniosła uroczystość żałobna.

O godzinie 10 na głównym ganku kościoła została odprawiona połowa Msza Święta. Podniosłe kazanie wygłosił ks. proboszcz St. Werenik. Przed połowym ołtarzem ustawiono żałobny katafalk z symboliczną trumną przykrytą sztandarem państwowym. U podnóża katafalku widniał portret Wielkiego Zmarłego. Przybyłe delegacje złożyły wieńce, których naliczono około 30. M. in. wieńce od Rodziny Wojskowej, od Policji, Pocztowców, Kolejarzy, Kooperatywy,

od wszystkich pododdziałów Z. S., od Rezerwistów, od Straży Ogniowej, od szkół, od organizacji żydowskich i wiele innych.

Na rynku ustawili się KOP., Strzelcy, rezerwicy straż ogniowa, szkoły i organizacje. Po uroczystej Mszy św. i modlach przy katafalku, nastąpiła smutna ostatnia defilada przed symboliczną trumną. Za wojskiem przeszły organizacje i wszyscy obecni przedefilowali przed katafalkiem. Następnie udali się pod pomnik Marszałka, wzniesiony w ogródku przed gminą i tu złożono wieńce. **W.**

Niemenczyn

Rozchodzące się po całym kraju kręgi smutnej wieści, głoszącej śmierć Wodza Narodu, dotarły na falach eteru i łamach prasy do Niemenczyna. Wdarła się w dusze, w mózg, opanowała myśli i czyny.

Najsamprzód pomyślano o oddaniu ostatniego hołdu śmiertelnym szcztąkom. Niemenczyn okrył się żałobą. W oknach urzędów i domów prywatnych wystawiono kirem pokryte portrety Komendanta. Na wszystkich domach zapołatyły przepasane krepą, opuszczone do połowy masztów chorągwie. Ludność samorzutnie nakładając czarne opaski dała wyraz swym uczuciom.

Koło Rodziny Wojskowej na specjalnym zebraniu postanowiło przekazać na budowę Kopca

sumę złotych pięćdziesięciu, oraz wysłało depeszę kondolencyjną do Pani Marszałkowej Piłsudskiej. W dn. 16 bm. w miejscowym kościele parafjalnym, najstarszym na Litwie (jest jednym z 7-miu kościołów założonych przez Jagiełłę) odbyła się uroczysta msza żałobna za spójność duszy Wielkiego Budowniczego Państwa. Wypełniony po brzegi kościół z trudem mógł pomieścić wojsko, szkoły (w promieniu do 10 km) przed stawieli władz, urzędów, związków i licznie zgromadzoną miejscową ludność. Po mszy św. w najgłębszym skupieniu rozchodząca się ludność, postanowiła wziąć udział w wielkiej żałobie narodowej i przez 6 tygodni powstrzymać się od zabaw i przyjęć. **(Wu)**

Mejszagoła

Na wieść o zgonie Marszałka Józefa Piłsudskiego, całe miasteczko okryło się kirem żałob. 13-go bm. o godzinie 8 rano, zostało odprawione nabożeństwo żałobne w kościele parafjalnym w którym wzięły udział: szkoła, posterunek Pol., przedstawiciele gminy, organizacje społeczne, jak również całe miejscowe społeczeństwo. Przed pięknie udekorowanym popiersiem, przed szkołą pełniła wartę straż honorowa strzelców.

Każdego dnia od godziny 6 wieczorem zapalano się lampiony i ognisko, przy których gromadzą się tłumy społeczeństwa. Zdarzają się wypadki że przychodzą wieśniacy, kłękają przed popiersiem Marszałka i modlą się za Jego duszę.

W sobotę, o godzinie 10-ej, odprawiona została msza żałobna, potem odbyła się żałobna akademja. Udział wzięły wszystkie szkoły, Związek Strzelecki, Harcerstwo, Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej, Ochotnicza Straż Pożarna, Kółko Rolnicze, KOP. i reszta ludności.

Postawy

Miasto nasze, jak i cały powiat spowodowały zgonu Pierwszego Marszałka Polski s. p. Józefa Piłsudskiego przybrało wygląd żałobny. Komitet obywatelski zajął się programem i organizacją uroczystości

Pierwsze nabożeństwo żałobne odbyło się 13-go z udziałem przedstawicieli władz, urzędów, organizacji i mieszkańców Postawy. Przed domem, w którym mieszkał Józef Piłsudski i gdzie znajduje się pamiątkowa tablica, zaciągnięta została warta honorowa. Tłumy publiczności stuchają w skupieniu uroczystości pogrzebowych na rynku przed wystawionymi głóśnikami i megalonami, które transmitują uroczystości z

Warszawy i Krakowa. Głóśniki założono 15-go i czynnie były do 18-go włącznie.

18-go odbyło się drugie uroczyste nabożeństwo w kościele parafjalnym. Po nabożeństwie odbyła się podniosła manifestacja na rynku, gdzie zostało odczytane orędzie Pana Prezydenta oraz wygłoszono przemówienie. Następnie defilada wojska, organizacji społecznych, szkoły powszechnej przed symbolicznym katafalkiem u stóp pomnika poległych.

Wieczorem odbyła się akademja żałobna w sali domu ludowego. Druga akademja odbyła się 19-go o godzinie 14 w sali domu ludowego, a wieczorem trzecia akademja dla działwy szkolnej. **K.**

Wiadomości gospodarcze

Cztery miesiące naszego handlu zagranicznego

Bilans handlu zagranicznego Polski w ciągu trzech pierwszych miesięcy r. b. został zamknięty saldem dodatniem w wysokości 26 milionów zł., wartość wywozu bowiem wyniosła 221 milionów zł. a wartość przywozu 185 milionów zł. w kwietniu r. b. nasz obrót zagraniczny wykazał saldo ujemne, wynoszące 231 tys. złotych, a więc w stosunku do ogólnej kwoty tegorocznego salda dodatniego — nieznaczne.

To nieznaczne ujemne saldo naszego bilansu handlowego z kwietnia r. b. powstało z jednej strony przez zmniejszenie się wywozu, z drugiej zaś przez stosunkowo znaczny wzrost przywozu.

Jeśli chodzi o wywóz, to zmniejszył się on nieznacznie, a mianowicie o 1,2 milionów zł., przyczem spadek ten związany jest z wstrząsami monetarnymi w Belgii oraz z zamknięciem rynku włoskiego przez zarządzenia walutowe. W sprawie uregulowania wymiany towarowej polsko-włoskiej w związku z temi zarządzeniami, toczą się obecnie rokowania.

Przywóz towarów do Polski w kwietniu r. b. zwiększył się o 4,2 milionów zł., co zadecydowało o pasywności naszego bilansu handlowego w tym miesiącu. Te go rodzaju pasywność, wywołana znacznym wzrostem przywozu, świadczyć może jedynie o ożywieniu się tempa produkcji, gdyż wzrost przywozu powstał spowodowany zwiększeniem dowozu do Polski surowców, potrzebnych do produkcji różnych artykułów, zwiększył się więc przywóz rudy, garbników, barwników, złomu żelaznego, metali jak cyny i aluminium, instrumentów i narzędzi, a wreszcie bawełny i wełny.

W sferach gospodarczych wyrażają pogląd, że pasywność naszego bilansu handlowego była tylko przejściowa. Po dobre okresy pasywności były notowane w r. 1933, a mimo to roczny bilans handlu zagranicznego w tym roku został zamknięty saldem dodatniem w wysokości 132 milionów.

„Specjalnie człowiek nie chce szanować największej potęgi swojego żywiołu: pracy zbiorowej, chociaż ta właśnie największe cuda tworzy”.

J. PILSUDSKI: „Płyty gramofonowe”.

Jan Kuszel i Eugenjusz Bałucki

PRZEGRANA

Powieść współczesna

Nabilowa śmiała się serdecznie, ale Lola się nieco nachmurzyła.

— Najpierw nie jest moim ukochanym, a następnie chyba nie przypuszczasz, że umawiamy się...

Pani Janka rzuciła się na szyję przyjaciółce.

— Lolka, nie bądź śmieszna. Jeśli on umie tropić ślady Arabów w pustyni, to chyba i ciebie potrafi znaleźć. I nie wypieraj się, bo i ty go kochasz, i on ciebie.

Nie odpowiadała na to i zaczęła mocno całować przyjaciółkę.

— Janka...

— Jesteś skrytą, ale nie potrzebujesz mi nic mówić. Naprawdę moglibyście się jak najprędzej pobrać. On jest bardzo bogaty...

— Janka, przestań.

— Mówił mi Genek, że majątek jego obliczają na kilkadziesiąt milionów. Mówił mi też, że są pewne ślady, że pochodzi z Polski, z bardzo arystokratycznej rodziny...

— Przestań, przecież to nie ma sensu!

— Oczywiście nie miałyby sensu, gdyby dalej szalał jako Gordon. Ale teraz pokłócił się z Anglikami, zatrzymano go w Polsce i pewnie już stąd nie wyjdzie, zwłaszcza, jeśli ty dopomożesz.

Dzwonek w przedpokoju przerwał te swaty pani Janki. Przyszedł Barczyński, później Zagierski, Dromer i kilka jeszcze osób. Choć już było po sezonie

Ulgi w państwowym podatku od nieruchomości

Z chwilą wejścia w życie nowej ordynacji podatkowej niektóre izby skarbowe spowodowały mylną interpretację przestali stosować okólnik Ministra Skarbu z dn. 21.XII.33 r. L. D. V. 49912/3/33 mocą którego izby skarbowe mogły udzielać ulg w podatku od nieruchomości z godziwego uzasadnionych przyczyn.

W związku z tem Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dn. 25.IV.1935 r. L. D. V. 4845/3/35 zarządziło, by izby skarbowe nadal załatwiali podania o ulgi w państwowym podatku od nieruchomości spowodu ubytku w komornym wsku tek: a) nieściągalności, b) niezamieszkania, c) pobierania komornego niższego od przyjętego do podstawy wymiaru — i umarzały w ramach załości odpowiednią część podatku we własnym zakresie w wypadkach, gdy przypadająca do umorzenia kwota nie przekraczała zł. 1000.

Sfery rolnicze a P. Z. P. Z.

Jak już donosiliśmy, mają być w najbliższym czasie opracowane wytyczne polityki zbożowej na przyszły rok. W sprawie tej sfery rolniczej — a mianowicie Związek Izby i organizacji rolniczych przedłożyły memoriał do Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych.

W memoriale tym zainteresowane organizacje wskazują na fakt, że mimo to, iż w latach ostatnich eksport zboża polskiego wciąż wrażliwa — ceny utrzymują się nadal na nader niskim poziomie.

Przyczyna tego stanu rzeczy tkwi w tem, że podaż na rynku wciąż wzrasta. Rolnik konsumuje coraz mniej artykułów zbożowych, wyrzuca wielkie ilości na rynki krajowe.

Przyszła polityka powinna więc w pierwszym rzędzie iść w kierunku zwiększenia konsumcji wewnętrznej. Wzrost ten może nastąpić przez ogólne polepszenie sytuacji ludności wiejskiej.

Należałoby więc dążyć do zwiększenia eksportu artykułów hodowlanych — wzrost cen ich spowoduje odciążenie rynku zbożowego, gdyż rolnik nie będzie dążył do jednorazowej likwidacji swych zapasów oraz wzrost dochodowości z tego źródła umożliwi rolnikowi większą konsumpcję produktów zbożowych.

Jeśli chodzi o stanowisko P. Z. P. Z. to sfery rolnicze stwierdzają, iż doświadczenie wykazało, że akcja interwencyjna P. Z. P. Z. przy ograniczonych środkach technicznych i finansowych, jakimi rozporządza ta instytucja, nie jest w stanie utrzymać cen na poziomie niezależnym od cen na rynkach zbytu i zapewnić ruch zwykły cen od początku do końca roku gospodarczego.

W bieżącym roku gospodarczym PZPZ kilkakrotnie musiały przerywać zakupy, co za każdym razem prowadziło do obniżenia cen, poniżej poziomu z pierwszych tygodni pożniwnych. Licząc się zatem z realnymi warunkami i nie rezygnując bynajmniej z rozszerzenia interwencyjnej działalności PZPZ o ileby na to warunki pozwalały, Związek Izby i Organizacji Rolniczych R. P. stoi na stanowisku, że działalność PZPZ w przyszłym roku gospodarczym powinna

Celem zaś zapobieżenia możliwości ponowienia przez płatników słusznych niejednokrotnie zażaleń, że w niektórych wypadkach mimo wniesienia podań o ulgi władze skarbowe prowadziły nadal postępowanie egzekucyjne, izby skarbowe winny wydać urzędem skarbowym za rządzenie, aby niezwłocznie po otrzymaniu podań sprawdzały przewidywanie na podstawie dołączonych do podań zestawień ubytków w komornem — o ile zestawienia te poparte zostały materiałem dowodowym i stosownie do wyniku ograniczały postępowanie egzekucyjne do kwot należnych niewątpliwie.

Umorzeniu z powyższego tytułu mogą podlegać zaległości w państwowym podatku od nieruchomości nie tylko do roku podatkowego począwszy, lecz także i za ubiegłe lata podatkowe. (es).

być przystosowana do realnych środków i możliwości tej instytucji.

Celem akcji PZPZ nie powinno być zatem dążenie w miarę możliwości, aby premie dochodzący do rąk rolnika, a więc aby poziom cen otrzymywanych przez producenta, odpowiadał jak najściślej cenom, osiąganym przy eksporcie z uwzględnieniem premii.

Akcja, mająca na celu podniesienie naszych cen wewnętrznych powyżej naszych cen eksportowych, może być podjęta przez PZPZ po wyeksportowaniu poważnej części nadwyżek wywozowych, przyspieszając chwilę naturalnego oderwania się naszych cen od cen światowych. Akcja ta powinna być podjęta w takich warunkach, któreby wyłączały możliwość załamania jej ciągłości i spadku cen i zapewniały zwykłą tendencję na rynku. (es)

Szkolne schronisko

nad Naroczą potrzebuje dostawy na okres letni mięsa oraz wędlin.

Informacji listownych udziela zarząd.

OŚWIADCZENIE

Zakonspirowane warcholstwo opozycyjne spod znaku „Gazety Warszawskiej” chce w podstępny sposób podważyć mój autorytet jako zdecydowanego i długotrwałego czynnego członka BBWR — podsuwa mi przez pocztę oferty „Gazety Warszawskiej” w sprawie zaprenumerowania ich „Tygodnika Politycznego”, chcąc w ten sposób publicznie jakoby udokumentować, że jestem niby ich zwolennikiem.

Wobec tego niniejszem oświadczam, że jako prawy obywatel, gorący propagator idei s. p. Marszałka Piłsudskiego i długoletni członek BBWR — brzydzę się podobnych szatach w postaci „Gazety Warszawskiej” i beziluznie tępię i tępię będę warcholstwo opozycyjne, a każdego kto z tym brudem ośmieli się przestąpić próg mego domu czynnie znieważę.

Mołodeczno, dnia 20.V.1935 r.

STANISŁAW POTRZEBOWSKI

Starszy Cechu Rzemieślników Chrześcijańskich pow. mołodeczańskiego i prezes O. M. P.

i przyjęcia sobotnie oficjalnie się nie odbywały, bliżsi przyjaciele zeszli się z przyzwyczajenia.

Było gwarno i wesoło. Radca Nabil wrócił do domu późno i, zobaczywszy liczne grono powitał wszystkich gromkim okrzykiem:

— Wobec tego wypijcie z nami herbatę.

„Herbata” warszawska jest swoistym wynalazkiem stolicy Polski. Nieuświadomiony przybysz z innych dzielnic Rzeczypospolitej, usłyszawszy zaproszenie: „Wypijcie pan z nami herbatę”, kłnie nieco w duchu, że nie pozwalają mu zjeść porządnej kolacji i oczekuje herbaty, (której czasem nienawidzi), trochę keksów czy pturów a w najlepszym razie mikroskopijnych tartinek (ból żołądka gwarantowany).

Tymczasem ze zdziwieniem konstatuje, że taka herbata składa się z nieprawdopodobnej ilości zakąsek, ogórków, pomidorów, grzybków, szynki, poledwic, pasztetów, boczków i t. p., utopionych w całym oceanie czystej, słodkiej, gorzkiej i specjalnej. A gdy myśli, że to już koniec, wnoszą indyka, pularde, czy też poledwicę lub pieczeń z odpowiednią ilością piwa jasnego czy ciemnego. Przychodzi moment gdy goście z przejedzenia ruszać się nie mogą i wtedy stawiają torty, ciastka, herbatniki, a rozochociony gospodarz wyciąga jedną po drugiej butelczyny wina.

Oczywiście można dostać i herbaty.

Trzeba sobie wyobrazić, jak tą herbatą był zdziwiony Barczyński, wychowany zagranicą.

— Na Boga — myślał w duchu — ileby to pieniędzy można odłożyć, gdyby takie herbaty były o 10% mniej obfite. A wszyscy przecież narzekają na kryzys, na kłopoty...

Refleksje takie nie trwały zbyt długo. Cały czas

pochłaniał wzrokiem Lolę. Siedział koło niej, brał na pozór udział w ogólnej rozmowie, lecz ona jedna istniała dla niego. Było mu dobrze.

Zkolei rozmowa zeszła na stroje kobiece i na modne obecnie w Paryżu egzotyczne szale. Może umyślnie na ten temat sprowadził rozmowę trochę złośliwy radca Nabil, gdyż zwróciwszy się do Barczyńskiego zapytał:

— Musiał pan ostatnio w Paryżu widzieć te wschodnie, barwne szale, podobno cuda ręcznego tkactwa.

— O tak — odparł zapytany — niektóre są lichą tandetą, ale zdarzają się naprawdę rzeczy niezwykle w barwie i wzorze.

Wszyscy w towarzystwie wiedzieli, kim jest Barczyński, jakiego tchnienia powiało wśród obecnych. Młody człowiek odczuł to momentalnie, zaciął się i nastąpiło krótkie milczenie.

W tym momencie przypomniał sobie, że w niedawno czytanej książce Gordona spotkał ustęp, w którym awanturnik opisuje, jak za lusterka i paciorki nabył bezcenne szale arabskie, których jedyny zbiór na świecie posiada. Zaczemwienił się.

— U diabła — myślał — wciąż za mną to się wlecze. Nie. Trzeba z tem skończyć, a przynajmniej przed nią, przed nią...

Pani Janka wyczuła niezgrabną sytuację i szybko odwróciła rozmowę.

— Pamiętasz, Lolo, tę Amerykankę na Bałach Mołody? Miała precydujący szal wschodni, a sama brzydka jak śmierć. Loli się ten szal tak podobał, że chciała zamordować babę i zabrać go jej.

(D. c. n.)

Zmniejszenie połowów bałtyckich wobec braku nabywców ryb

W ciągu ub. tygodnia rybacy gdyńscy nie wyjeżdżali na połowy wobec braku popytu na złowione ryby. Przy brzegu helskim łowiono tylko nieznaczne ilości na sieci stawiane. Złowiono tym sposobem 2.250 kg. storni, 1.210 kg. zimnicy, 600 kg. dorszy, 3.000 kg. szprotów i nieznaczną ilość okoni, które nabyły firmy handlowe gdyńskie i Centrala Rybna w Gdańsku.

Połowy łososi zostały już zakończone i dałszy można się spodziewać tylko w wypadku szczególnie pomyślnych warunków atmosferycznych.

Również i w okręgu puckim odbyły się tylko bardzo ograniczone połowy, przyczem rybacy sprzedawali na rynku w Pucku węgorze po 1 zł. 40 gr. za 1 kg., płocie po 60 gr. za 1 kg. i flondry z Karwi po 80 gr. za 1 kg.

Sezon połowów dorszy i flonder pod Bornholmem pozostaje w dalszym ciągu niewykorzystany wobec braku nabywców.

Deficyt budżetowy

W kwietniu r. b. t. j. w pierwszym miesiącu budżetowym r. 1935/36 wpływy budżetowe wyniosły 156,1 mil. zł., wydatki zaś 179,4 mil. zł.

Deficyt budżetowy w kwietniu r. b. wynosił więc 23,3 mil. zł.

Wzrost wydatków budżetowych w kwietniu r. b. w porównaniu z kwietniem r. ub. przypisywać należy przede wszystkim zwiększonym wydatkom na obsługę długów. Wyższe były również wydatki na oświatę. (es)

Książka — to chleb powszedni —
Karmi rozum, uczucie i fantazję.

N O W A
Wypożyczalnia książek
Wilno, ul. Jagiellońska 16, m. 3.
OSTATNIE NOWOŚCI.
Kaucja 3 zł. Abonament 2 zł.

Wśród młodzieży

Kurator Szlagowski otrzymuje w dalszym ciągu ze szkół telegramy i pisma kondolencyjne, wyrażające ból po zgonie ś. p. Marszałka Piłsudskiego i słuchania pracy, odpowiadającej naukom i wskazaniom Marszałka.

M. in. złożyło kondolencje Ognisko Związku Nauczycielstwa Polskiego w Zdzieciole, nauczycielstwo gminy Niech niewiezie, Wileńskie Koło Dyrektorów szkół średnich i t. d.

Wzruszające akty oddania i miłości przejawia młodzież szkół powszechnych.

„My uczniowie Szkoły Powszechnej Nr. 10 w Wilnie składamy na ręce Pana Kuratora słowa głębokiego bólu po stracie naszego Najdroższego Wodza Narodu, a Pani Marszałkowej Piłsudskiej i Jej córcekom Wandeczce i Jagódce ślemy wyrazy współczucia i pocieszenia oraz zapewniamy, że rozgorzała miłość w sercach naszych dla osoby i wiekopomnych czynów Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego przemy w życiu naszym wyteżoną pracą z hasłem „Wszystko dla Polski“.

Równocześnie, chcąc przynajmniej w drobnej części przyznycić się do budowy trwałego po wielki pomnika dla zasług Wodza Narodu Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego składamy na ręce Pana Kuratora swoje drobne oszczędności w sumie 140 zł.

Delegacją uczniów: Bołek Śnieciński, Łokuciewski Mieczysław, Koza Edmund“.

Rada Pedagogiczna tej samej szkoły uchwaliła złożyć na tenże cel 2 proc. swoich poborów w sumie 60 zł.

Młodzież i nauczyciele Seminarjum Ochronarskiego im. dra J. Czarny w Wilnie ofiarowali 60 zł.

Rada Pedagogiczna gimnazjum SS. Na zaretanek uchwaliła ufundować wieczyste stypendjum imienia Marszałka Józefa Piłsudskiego ze składek grona i młodzieży dla udzielenia zapomogi uczniom na wypoczynek wakacyjny.

TEATR NA POHULANCE

Dziś o g. 8-ej w. po cenach propagand.

Moralność pani Dulskiej

RADJO WILNO

SRODA, dnia 22 maja 1935 roku.

6.30: Pieśń. 6.33: Pobudka do gimnastyki. 6.36: Gimnastyka. 6.50: Muzyka. 7.15: Dziennik połud. 7.25: Muzyka. 7.45: Program dzienny. 7.50: Audycja liniarska. 7.55: Giełda rolnicza. 8.00: Aud. dla szkół. 8.05: Transm. z Dyr. Lot. Państw. 17.57: Czas 12.00: Hejnał. 12.03: Kom. meteor. 12.05: Poważna muzyka rosyjska. 12.50: Chwilka dla kobiet. 12.55: Dziennik połud. 13.05: Koncert Wileńskiej Orkiestry Salonowej. 13.55: Wiadomości o eksporcie. 15.35: Odcinek powieściowy. 15.45: Koncert w wyk. Ork. P. R. 16.30: O sprawie kobiecej — odczyt. 16.45: Debussy — fragm. z Mecenstwa św. Sebastjana. 17.00: Zdobycze współczesnej zoologii. 17.50: Muzyka bycze współczesnej zoologii. 17.15: Muzyka współczesna dla niedowidzących. 17.50: O książce Paula Bartha „Marszałek Piłsudski“. 18.00: Pieśni w wyk. Luizy Mguel. 18.15: Fragment słuch. z „Beniowskiego“. 18.30: Audycja dla dzieci. 18.40: Życie artystyczne i kulturalne miasta. 18.45: Koncert na obój. 19.07: Program na czwartek. 19.15: Przegląd litewski. 19.25: Wil. wiad. sportowe. 19.35: Wagner — wyk. z op. „Lohengrin“. 19.50: Pogadanka aktualna. 20.00: Frag. operowy. 20.15: Młody poetycki Lwów Marszałkowi Piłsudskiemu. 20.45: Dziennik wieczorny. 20.55: Jak żyjemy i pracujemy w Polsce. 21.00: Koncert Chopinowski. 21.30: Najbliższe prace konserwatorskie w Katedrze i kaplicy św. Kazimierza — odcz. wygł. St. Lorenz. 21.40: Transmisja koncertu kameralnego. 22.00: Koncert reklamowy. 22.15: Pieśni filareckie. 22.35: Muzyka salonowa. 23.00: Kom. met.

CZWARTEK, dnia 23 maja 1935 roku.

6.30: Pieśń. 6.33: Pobudka do gimnastyki. 6.36: Gimnastyka. 6.50 Muzyka. 7.15: Dziennik poranny. 7.25: Muzyka. 7.45: Program dzienny. 7.50: Chwilka społeczna. 7.55: Giełda rolnicza. 8.00: Audycja dla szkół. 8.05: Audycja dla poborowych. 11.57: zas. 12.00: Hejnał. 12.03: Kom. met. 12.05: „Dawni poeci“ (recytacje i piosenki). 12.30: Koncert szkolny z Filharm. Warsz. 13.00: Chwilka dla kobiet. 13.05: Dziennik południowy. 13.15: D. c. koncertu szkolnego. 13.50: Z rynku pracy. 13.55: O eksporcie. 15.33: Kom. o Loterii Państwowej. 15.35: Odcinek powieściowy. 15.45: Muzyka z płyt. 16.30: Pogadanka w języku francuskim. 16.45: Beethoven — Wielka fuga z kwartetu. 17.00: Reportaż „Dzień razem z pilotem portowym w Gdyni“. 17.15: Sonaty w wyk. L. Nowackiej-Ilskiej. 17.50: Poradnik sportowy. 18.00: Pieśni w wyk. Al. Michałowskiego. 18.15: Szkic literacki. 18.30: Skrzynka muzyczna. 18.40: Życie artystyczne i kulturalne miasta. 18.45: Pieśni smutne. 19.07: Program na piątek. 19.15: Litewski odczyt ekonomiczny. 19.25: Wiad. sportowe. 19.35: Chór toruński w hołdzie Marszałkowi. 19.50: Feljton aktualny. 20.00: Recital fortepjanowy Józefa Smidowicza. 20.45: Dziennik wieczorny. 20.55: Jak żyjemy i pracujemy w Polsce. 21.35: Kazimierz Sikoński — Sekstet smyczkowy. 22.05: Koncert reklamowy. 22.20: Koncert. 23.00: Kom. met. 23.05: Muzyka francuska.

Głuchoniemi uczcili pamięć „Pana z wąsami“

Zarząd Chrześcijańskiego Towarzystwa Głuchoniemych w Wilnie na wieść o nagłym zgonie „Pana z wąsami“, jak określają na migi ś. p. Marszałka ci, którzy mówić ani słyszeć nie mogą, odbył w dniu 14 b. m. żałobne zebranie. W dniu 19 b. m. odbyło się walne żałobne zebranie członków, na którym prezes T. Wa, kierownik szkoły głuchoniemych, przedstawił zebrany na

migi cały przebieg uroczystości pogrzebowych i życiorys Marszałka.

Następnie postanowiono przyjąć ogólne formy żałoby i urządzić zbiórkę na budowę kopca Marszałka.

Przejęci serdecznym żalem rozeszli się głuchoniemi do domów.

Tragedja samobójcza w Czarnym Brodzie

Wczoraj wieczorem na szlaku kolejowym Turmouty — Wilno na 552 km. w pobliżu przy stanku kolejowego Czarny Bród rozegrał się wstrząsający dramat samobójczy. W chwili, kiedy lokomotywa zbliżała się do przystanku, z krzaków, znajdujących się w pobliżu toru wybiegła nagle młoda niewiasta i bez chwili namysłu rzuciła się pod koła. Ochranarz przymocował do lokomotywy odrzucił desperatkę daleko w bok. Ciężko ranna tymże pociągiem została przewieziona do Brasławia gdzie po upływie

kilku godzin zmarła.

Była to Helena Twardowska, lat 26ż meżatka, zamieszkała ostatnio w miejscowości Wspólny Bród.

Twardowska przed dwoma laty zakochała się w niejakim Timpfieju Dmitrijewow'e, porzuciła męża i przez dwa lata z nim mieszkała. Ostatnio jednak pożyłcie z przyjacielem zaczęło się psuć. Wynikały częste kłótnie i awantury. Na tem tle doszło do poważnego zatargu, i w konsekwencji do czynu desperackiego. (c).

Zatrzymany rzucił się z mostu do Wilji

Wczoraj ok. godz. 3 p. liczni przechodnie na Moście Zielonym byli świadkami następującego wypadku:

Prowadzony pod eskortą żołnierzy ujęty onegdaj, skuty w kajdanki dezertor z Lidy, Wojciech Szyszko, w chwili kiedy znalazł się na moście przeszedł barjerę i runął do Wilji.

Zanim żołnierze pobiegli do brzegu, aby zor

ganizować akcję ratowniczą, jeden z przechodniów szybko zrzuciwszy płaszcz, skoczył do wody i pośpieszył tonącemu z pomocą. W między czasie nadjechały łodzie ratownicze i dzelnego przechodnia wraz z dezertorem — desperatem wyciągnęli na brzeg.

Wojciechowi Szyszko nie zlego się nie stało. Mokrego odstawiono do aresztu. (c).

W kostjumie Ewy na ulicy i na dachu

Wczoraj w godzinach popołudniowych przechodnie na ul. Zawalnej byli świadkami nieco dziennego zajścia. W pewnej chwili ujrzeli, jak przez ulicę biegła młoda, zupełnie naga niewiasta. W oka mgnieniu utworzyło się zbiegowisko, zwarty tłum odczołżył naguskę, która przedzierając się przez ciżbę biegła dalej. Wreszcie zatrzymano ją i zaprowadzono do mieszkania do żony domu Nr. 2 przy ulicy Straszana. Na miejscu wypadku przybył posterunkowy policji, który okrył nagą peleryną policyjną i odprowadził ją do mieszkania. Okazała się, że była to pani J. K., żona urzędnika kolejowego, zamieszkała przy ul. Rydza Smięgłego 45.

Jak się wyjaśniło p. K. posprzeczała się wczoraj z mężem, a następnie z rodzicami, po

czem w czasie ataku szału, zerwała całe ubranie i wybiegła z domu, wywołując wśród przechodniów sensację

Leż p. K. niedługo pozostawała w domu. W jednej chwili znowu wydostała się w stroju Ewy na ulicę i wdrapała się na dach domu i po chwili zrzuciła stamtąd na zgromadzony tłum dał chówki. W pewnej chwili poślizgnęła się i sto czyła się na bruk odnosząc dość poważne pokałeczenia. Na miejsce wypadku wezwano karetkę pogotowia, która przewiozła nieszczęśliwą do szpitala Sawicz.

Wypadek z p. K., znaną w sferach sportowych miasta, wywołał przynęblające wrażenie. (c).

Trzy ofiary eksplozji zapalnika

Dnia 17 b. m. w m. Krzywiczach (pow. wilejski) rozbił się granat artyleryjski Boruch Zylberglyet i Abram Stejnand. W czasie tej manipulacji eksplodował zapalnik skutkiem czego obaj doznali ciężkich ran, tak samo i 10letni

Mieczysław Tarasewicz przypadkowo znajdujący się w pobliżu miejsca wypadku.

Wszystkich trzech odesłano do szpitala państwowego w Wilejce.

Nowy zarząd Związku Młodej Wsi

Ostatnio ukonstytuował się nowy zarząd Związku Młodej Wsi Ziemi Wileńskiej, powołując na prezesa Emanuela Krzysztofka, dotychczasowego wiceprezesa. Stanowiska wiceprezesa zostały poruczone: posłowi Władysławowi Kamińskiemu i Janowi Draczwowi. Kierownikiem Związku pozostał nadal Antoni Świąckiewicz, który na tem stanowisku pozostaje już od kilku lat.

Konkurs na płótno laniane w Głębokiem

Wileński bazar przemysłu ludowego przy wydatnym współdziałaniu miejscowego okręgowego T. Wa (Kółek Rolniczych zorganizował w Głębokiem konkurs na płótno laniane. Na konkurs wpłynęło 130 zgłoszeń, z czego 35 zostało nagrodzonych. Nagrody wynosiły od 20 do 3 zł. Po konkursie odbył się skup płócien, ogółem sprzedano przeszło 1000 m. płócina.

Konkurs tegoroczny dał rezultaty o wiele lepsze, niż roku zeszłego. Na wyróżnienie zasługują w szczególności płótna ręcznikowe i prześcieradłowe o podwójnej szerokości. Znaczące postępy i rozwój przemysłu liniarskiego w powiecie są niewątpliwą zasługą instruktorki tkactwa p. inż. Ireny Klejewskej, której staraniem konkurs był zorganizowany.

Głębokie jest niezadowolone z nowego rozkładu jazdy

W związku z wejściem w życie nowego rozkładu jazdy, pociąg nocny odchodzący z Głębokiego do Wilna dotychczas o godz. 22.55 odchodzi obecnie o godz. 21.44, przyczem czas przejazdu do Wilna pozostał prawie bez zmiany, czyli że trasę 201 km. przebywa pociąg w ciągu przeszło 8 godzin. Na podkreślenie zasługuje fakt, że linja Królewszczyzna—Głębokie—Wilno należy do szlaków kolejowych bardzo ruchliwych. W ciągu roku ubiegłego sprzedano w Głębokiem biletów kolejowych 31.067 na sumę 129.285 zł., a łącznie z obrotem towarowym wpłynęło do kasy stacyjnej około półtora miliona złotych.

Ludność Głębokiego apeluje do czynników miarodajnych, o poddanie rewizji obecnego stanu rzeczy.

Teatr i muzyka

TEATR MIEJSKI POHULANKA.

— Dziś, w środę dn. 22 b. m. o godz. 8 w. wznowiona będzie na żądanie publiczności — jedna z najświetniejszych komedji G. Zapolskiej p. t. „Moralność pani Dulskiej“ — w wykonaniu doskonale zgranego zespołu, z Ireną Jasińską-Detkowską w roli tytułowej. Ceny propagandowe.

— Jutro, w czwartek dn. 23.V o godz. 8 w. „Kobieta i jej tyran“.

— Najbliższe premjery. W piątek dn. 24 b. m. dana będzie premjera komedji J. Szaniawskiego „Ptak“ — z M. Węgrzynem w roli studenta. Komedia ta posiadająca wiele aktualności tradycyjnego miasta obfituje w subtelny humor i satyrę.

W przygotowaniu sensacyjna sztuka „Morphism“ z udziałem i w reżyserji E. Żyteckiego, wybitnego aktora teatrów warszawskiego i łódzkiego.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA“.

— Wyspy M. Nochowiczówny. „Rozwódka“ po cenach propagandowych. Dziś grana będzie po raz 10-ty pełna wytwornego humoru i pięknych melodji słynna op. Falla „Rozwódka“ z M. Nochowiczówną w roli tytułowej, w otoczeniu: Hilmirskiej, Lasowskiej, Dembowskiej, Do mślawskiej, Szczawińskiego, Tatrzańskiego i in. Efektowne tańce holenderskie urozmaicają akt III-ci. Ceny propagandowe od 25 gr.

— „Księżniczka Czardasza“. Jutro ukaże się po cenach niższych „Księżniczka Czardasza“ w obsadzie premjerowej.

— Najbliższa premjera w „Lutni“. W piątek nadchodzący ujrzymy po raz pierwszy melodjową i efektowną op. O. Straussa „Ostatni walec“ w opracowaniu reżyserkiem M. Tatrzańskiego, w wykonaniu całego zespołu artystycznego z M. Nochowiczówną i K. Dembowskim na czele. Zespół baletowy pod kierownictwem J. Ciesielskiego, wykona w akcie 2-im tańce rosyjskie. Nowe dekoracje i kostjmy dopełniają artystycznej całości.

—oOo—

NADESLANE.

Lampa o jaskrawości równej 1/4 jaskrawości światła słonecznego

Epokowy wynalazek fizyka Boł'a dokonany w holenderskich laboratorjach Philipsa.

Badania prowadzone od dłuższego czasu w laboratorjach doświadczalnych Philipsa w kierunku ulepszenia konstrukcji lamp rtęciowych, które, jak wiadomo, polegają na silnych wylaniach prądu w atmosferze gazu, napotykały na trudności ze względu na konieczność zwiększenia wymiarów lamp w miarę zwiększenia ich wydajności świetlnej. Np. lampa 12 KW, o wydajności świetlnej 700.000 lumenów miała długość nie mniejszą niż 110 cm, przy średnicy 9,5 cm.

Dla podniesienia użyteczności praktycznej tych lamp, było rzeczą konieczną zmniejszenie ich wymiarów bez osłabienia wydajności świetlnej.

Praktyczne rozwiązanie tego zagadnienia znalezione zostało ostatnio w laboratorjach Philipsa w Eindhoven, przez fizyka Boł'a, dzięki za stosowaniu specjalnej metody chłodzenia tych lamp. Uczony ten stwierdził, że przy sztucznym chłodzeniu lampy zapomocą prądu powietrza można znacznie podnieść jej wydajność świetlną. Jeszcze lepsze rezultaty może dać chłodzenie wodą, dzięki czemu można znacznie zmniejszyć wymiary lamp bez zmniejszenia ich mocy świetlnej.

Ze względu na wysokie temperatury, lampy muszą być wyrabiane z kwarcu, gdyż jest on znacznie odporniejszy od szkła. Po wynalezieniu łatwego i skutecznego sposobu stapiania grubego drutu wolframowego w rurki kwarcowe usu nięte zostały obecnie trudności konstrukcyjne. W ten sposób stała się możliwą fabrykacja małych lamp kwarcowych o wewnętrznej średnicy 2 i zewnętrznej 6 mm. Zastosowane są w nich elektrody rtęciowe, z których wystaje stopiony drut wolframowy, preparowany z tlenkiem ziem alkalicznych.

W lampach tych występuje napięcie prądu od 500 do 700 V na każdy centymetr wylądowania. W niektórych przypadkach napięcie to do chodzi nawet do 850 Volt, a ciśnienie wewnętrzne na ścianki rurki kwarcowej do 250 atmosfer. Przy prądzie o natężeniu 1,35 Amp. lampa długości 2 cm. pobiera 1450 wata, dając 80.000 lumenów światła; maksymalna jaskrawość światła wynosi 40.000 świec na cm², co się równa 1/4 jaskrawości światła słonecznego.

Lampy o większej wydajności świetlnej posiadają odpowiednio większe wymiary, jednak nawet lampa 9 KW o sile światła 500.000 lumenów, nie jest większa od zwykłego ołwka, posiada bowiem wymiary 15 cm. długości na 6 mm grubości.

Do tych lamp zaprojektowane zostały w Zakładach Philipsa odpowiednie akcesoria, jak np. oprawki chłodzone wodą do projektorów i nowych. Przy prądzie zmiennym wyświetlanie o brazów odbywać się może bez blendy, co pozwala osiągnąć dwa razy większą sprawność; już na wet przy zastosowaniu lampy 600-watowej w kinie o normalnych wymiarach osiągnięte zostały doskonałe rezultaty.

Nowe lampy rtęciowe mogą mieć duże zastosowanie jako źródło światła dla reflektorów. Nadają się one również doskonale do zdjęć fotograficznych, celów medycznych, ponieważ dają światło znacznie bielsze (o mniejszej zawartości promieni niebieskich) niż dotychczasowe, lampy rtęciowe.

Poza celami projekcyjnymi mają lampy te też inne bardzo szerokie możliwości zastosowania. Zostały one m. in. użyte, oczywiście przy bardzo zmniejszonej mocy (75W, przy długości 15 mm) też do normalnej pracy bez szczególnych urządzeń chłodzących. Prace i badania w kierunku lepszego ulepszenia tych lamp, jakoteż i ich użytecznej trwałości są ciągle w pełnym toku.

„Honor—to bóg wojska, który niesie nakaz; ma taką siłę uderzenia, że śmierć wywołuje. Strzeżcie się, panowie demokraci, go naruszać!“

J. PIŁSUDSKI: „Demokracja a wojsko“.

Ofiary złożone w redakcji

Zamiast kwiatów w dniu Imienin p. Heleny Romer Ochenskowskiej współpracownicy Redakcji i Administracji „Kurjera Wileńskiego“ składa dają zł. 20 (dwadzieścia) na budowę pomnika ś. p. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Wilnie.

Klasa IV-b i III-b Szkoły Powszechnej Nr. 19 w Wilnie, złożyły w dniu imienin kierowniczkii swej szkoły p. Heleny Piotrowiczowej 19 zł. na budowę pomnika Marszałka Piłsudskiego w Wilnie.

Na pomnik Marszałka Piłsudskiego w Wilnie uczenie Szkol. Pow. Nr. 19 w dniu Imienin p. Heleny Piotrowiczowej, kierowniczkii szkoły, składają zł. 18. 50 gr.

Złoty 17 groszy 50 przekazują na budowę pomnika ś. p. Marszałka Piłsudskiego w Wilnie za pośrednictwem naszej redakcji Notarjant i Hipoteka.

6 klasa B. gimnazjum Elizy Orzeszkowej zamiast kwiatów dla wychowawczyni składa na cel uczczenia pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego — złotych 5.

Teatr muzyczny „LUTNIA“

występy Marji Nochowiczówny
Dziś po cenach propagandowych
ROZ WÓDKA
W piątek premjera „Ostatni Walec“

Czemu Wojtkiewicz nie broni?

Mieszkanka Święcian 20-letnia służąca Franciszka Sokółowska poszła 20 b. m. na spacer w towarzystwie Zofji Udziółówny i Józefa Wojtkiewicza. Na przejeździe kolejkii wąskotorowej porwali Edward Kostecki i Adam Maculewicz — przy Nowo-Swięcian Sokółowską gwałtem, zawlekli ją do lasu i zgwałtili.

KRONIKA

Sroda
22
Maj

DATA: Julji P.M., Hejeny P.
JUTRO: Dezyderygo i Michała

Wschód słońca — godz. 3 m. 05
Zachód słońca — godz. 7 m. 25

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii U. 8. 8. w Wilnie z dnia 21/V — 1935 roku.

Ciśnienie 763
Temperatura średnia + 11
Temperatura najwyższa + 14
Temperatura najniższa + 9
Opad 1
Wiatr północny
Tend.: spadek
Uwagi: deszcz.

Przewidywania pogody według P. I. M.: Zachmurzenie zmienne z zanikającymi deszczami. Temperatura bez większych zmian. Słabnące wiatry z kierunków północnych.

ADMINISTRACYJNA

Kara za wydrwigroszostwo. Onegdaj w ogrodzie „Cieletniku“ pod Górą Zamkową policjant zatrzymał niejaką Franciszkę Wagerową (Ponarska 38), która ogrywała przechodniów, a zwłaszcza młodzież w hazardową grę „para czy liszka“. Wczoraj Wagerowa stanęła przed sądem starościńskim, który skazał ją na 4 dni bezwzględnej aresztu.

Przebieg dorożek konnych. Od dwóch dni dokonywany jest na terenie Wilna przebieg dorożek konnych. Starosta Grodzki p. Wiewiórowski zarządził bardzo skrupulatne badanie wyglądu zewnętrznego pojazdów konnych. Już w pierwszym dniu okazało się, że wiele dorożek nie odpowiada stawianym wymaganiom. Ze 100 ilustrowanych w tym dniu dorożek I kategorii — 60 zostało przeniesionych do kategorii drugiej, całemu zaś szeregowi właścicieli pojazdów II kategorii dano miesięczny termin dla doprowadzenia dorożek do stanu odpowiadającego wymaganiom przepisowym, poczem w razie nie zastosowania się zostaną oni pozbawieni prawa jazdy.

Należy zaznaczyć, że dorożki II kategorii za względów reprezentacyjnych nie będą miały prawa postoju przed dworcem i na ul. Mickiewicza.

Wnioski karne przeciw właścicielom samochodów. Dnia 2 maja upłynął termin zgłaszania do rejestracji pojazdów motorowych (samochodów, autobusów, cystern, motocykli, traktorów i t. d.). Stwierdzono, że około 10 proc. pojazdów nie zostało zgłoszonych do rejestracji i przeglądu. Starostwo Grodzkie przygotowuje wnioski karne przeciwko wszystkim posiadaczom tych maszyn. Za wykroczenia tego rodzaju przewidziane są grzywny do wysokości wartości maszyn.

Pozwolenia na broń. Wszyscy, którzy złożyli w Starostwie Grodzkiem prośbę o pozwolenie na broń powinni, w jak najkrótszym terminie, zgłosić się po odbiór pozwolenia, gdyż Starostwo Grodzkie w przeciwnym razie uzna sprawę za umorzoną, a broń jako nielegalnie posiadana zostanie odebrana.

MIEJSKA

DZISIAJ ROZPOCZYNAJĄ SIĘ W MAJĄTKU MIEJSKIM LEONISZKI KOLONJE LETNIE zorganizowane przez magistrat dla najbardziej potrzebujących dzieci szkół powszechnych. Kolonje

potrwają 6 tygodni. Wyjeżdża na nie 320 dzieci, ponadto 15 dzieci z przedszkola miejskiego.

W roku bieżącym na koszt miasta spędzi w Wilnie na kolonjach letnich 20 dzieci polskich z Gdańska. Dzieci te przybędą w dwóch terminach. Pierwsza część dzieci przybędzie 1 czerwca.

SPRAWY AKADEMICKIE

Staraniem Związku Akademickiego woj. nowogródzkiego i b. Ziemi Mińskiej odbędzie się **nabożeństwo żałobne za spokój duszy s. p. Marszałka Józefa Piłsudskiego** — dnia 25 b. m. w kościele św. Kazimierza, o godz. 7-ej. Zarząd wzywa członków Związku do wzięcia jaknajliczniejszego udziału.

Zarząd Zw. Akad. Woj. now i b. Ziemi Mińskiej na nadzwyczajnym zebraniu w dniu 20 b. m. uchwalił **zbiórka w kopiec Marszałka Piłsudskiego**. Datki przyjmują wszyscy członkowie Zarządu.

WOJSKOWA

KTO DZIS STAJE PRZED KOMISJĄ POKOROWĄ? Dnia 22 b. m. przed Komisją Pokorową winni stawić się wszyscy mężczyźni, urodzeni w roku 1914, nazwiska których rozpoczynają się na literę M. zamieszkali w obrębie III, IV i VI komisariatów P. P.

Jutro stawia się poborowi tegoż rocznika z nazwiskami na literę N i O z terenu wszystkich komisariatów.

Komisja urzęduje w lokalu przy ul. Bazylińskiej 2. Poborowi winni stawić się na godz. 8 rano.

WCIELANIE DO SZEREGÓW REZERWISTÓW. Wczoraj do pułków wileńskich wcielony został pierwszy turnus szeregowych rezerwy, powołany w roku bież. na ćwiczenia.

Dalsze wcielenia rezerwistów nastąpią w ciągu maja i czerwca.

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEŃ

ZARZĄD OKREGOWY ZWIĄZKU PRACOWNIKÓW TELETECHNICZNYCH W WILNIE dążąc do uczczenia pamięci Zmarłego s. p. Marszałka Józefa Piłsudskiego komunikuje, że postanowił złożyć 100 złotych na cel budowy trwałego pomnika Marszałkowi Piłsudskiemu.

ZEBRANIA I ODCZYTY

KLUB WŁÓCZEGÓW. W piątek 24 b. m. w lokalu przy ul. Witkomińskiej 3 m. 21 odbędzie się 188 zebranie Klubu Włóczegów. Początek punktualnie o godz. 20. Na porządku dziennym referat architekta miejskiego inż. Stefana Narębskiego p. t. „Zasadniczy kierunek rozwoju Wilna monumentalnego“. Informacyj w sprawie zaproszeń udziela p. Hermanowicz codziennie w godz. 18—20, tel 99.

NA POSIEDZENIU SEKCJI HISTORJI SZTUKI, które odbędzie się w dn. 23 maja (czwartek) 1935 r. o godz. 8 wieczór w sali Seminarium Archeologii Klasycznej USB. ul. Zamkowa 11 (drugie podwórze w prawo) odbędzie się referat Ed. Müllera „Sztuka ludowa huculska, a sztuka Turkiestanu“ (z pokazami tkanin). Dr. T. Szeligowski „Uwagi o muzyce huculskiej“. Prof. S. Czornowski „Ilustracja muzyczna“ (klarnet). Wybór Zarządu i nowych członków (tylko dla członków sekcji).

ZE ZWIĄZKU PAŃ DOMU. Najbliższe Zebranie Związku Pań Domu odbędzie się w lokalu Klubu Prawników (Mickiewicza 28) w pi-

ątek dn. 24 maja o godz. 17-ej. Na porządku dziennym referat i dyskusja na temat: „Do czego dążymy?“, sprawy organizacyjne oraz zapisy na 3-lekowy kurs kulinarny, który odbędzie się w pierwszym tygodniu czerwca i obejmie leguminy i przysławki, po zebraniu pokaz i przeписы. Zarówno w zebraniu jak i w organizowanych przez Zw. P. D. kursach mogą brać udział nieczłonkinie

Dziś Środa Literacka gościć będzie Staniława Szpinałskiego, który w odczycie o Ameryce opowie o stosunkach tam panujących.

„Tworzenie nowego człowieka“. Dziś w Ośrodku Zdrowia (Wielka 46) z ramienia T-wa Eugenicznego prof. Hryniewicz wygłosi odczyt na temat „Tworzenie nowego człowieka“. Początek o godz. 6 wiecz. Wstęp wolny.

ROZNE

Szczepienie ospy. Przypominamy, że władze miejskie zarządziły przymusowe szczepienie ospy dzieciom w wieku od 1 do 10 lat. Szczepienie odbywa się w 14 punktach w czasie od 20 maja do 30 czerwca r. b.

WYCIECZKI DO CZĘSTOCHOWY — Oddział P.C.K. m. Wilno przy poparciu Archidiecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej organizuje w dn. 9 i 10 czerwca r. b. WYCIECZKĘ DO CZĘSTOCHOWY.

Kosztą przejazdu w obie strony klasą III-cią — zł. 25 i klasą II-gą zł. 36. — W powrotnej drodze w dniu 10 czerwca przewidziane zwiedzanie Warszawy. Wyjazd z Wilna dn. 8-VI w godzinach wieczorowych, powrót w nocy z 10 na 11-VI.

Przy pociągu wagon restauracyjny — ceny przystępne.

W Częstochowie nocleg zapewniony.

Zapisy przyjmuje do dnia 3. 6. włącznie — Oddział P.C.K. Wilno, ul. Tatarska 5, Arch. Inst. Akcji Katolickiej ul. Metropolitalna 1, parafie kościelne, Biuro Podróży „Orbis“ ul. Mickiewicza 20.

NADESLANE

W WIRZE TANCA. Na parkiecie dancingu krąży młoda para. Ona przytulona do tancerza zmruczyła piękne oczka i sunie w jego objęciach w niemierną dal. On pochyla się nad nią i szepta do drobnej, różowego uszka: — Moja ty najmilsza, najpiękniejsza dziewczyno, musisz być moja. Kocham cię, jesteś śliczna i siejesz czarowny aromat wody kwiatowej 5 Fleurs Forvil Paris.

Nowości wydawnicze

Propaganda Ziemi Podolskiej. Ostatnio wyszła z druku broszura p. t. „Ziemia Podolska“, wydana nakładem Podolskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego o 48 stronach tekstu, 26 ilustracjach i mapce, przeznaczona dla propagandy woj. tarnopolskiego.

Broszura jest opisem turystycznym — krajoznawczym ziemi podolskiej i zawiera dane ogólne, zestawienie najważniejszych pamiątek historycznych i osobliwości przyrody, plany wycieczek, informacje praktyczne i spis wydawnictw dotyczących terenu woj. tarnopolskiego.

Podole nadaje się dzięki swym walorom regionalnym dla zbiorowych wycieczek, które w bieżącym roku będą organizowane przez Centralę Orbisu i Tow. Rozwoju Ziemi Wschodnich w Warszawie, przy użyciu t. zw. „karnatów turystycznych“, a mianowicie szlakiem jaru Dniestru i szlakiem zamków podolskich króla Sobieskiego.

Kina i Filmy

„KOBIEȚA I BESTJA“ — (k. Helios)

Jeszcze jeden film egzotyczny, mający jako tło — życie białych w dalekich kolonjach pod zwrotnikowych, zarzuconych wśród błot i dzikich, nieprzebranych dżungli. Dobrze jest oddany przez reżysera Walkiera — cały niesamowity nastrój przygnębienia i bezradności garstki białych nadzorców kolonii. Lecz film jest głównie ciekawy spowodu doskonałej kreacji wielkiego artysty angielskiego — Charles Laughtona, którego widzieliśmy ostatnio w filmie „Ubielbia na“. Laughton jako człowiek — bestja, wyczuł zupełnie ze wszelkiego człowieczeństwa — to poprostu idealny popis gry aktorskiej. Jego „król rzeki“ — wywiera ogromne wrażenie dzięki subtelnemu wycyfrowaniu roli. Doskonałą galerię typów zatraceniów — Europejczyków pokazał nam reżyser z wielkim umiarem. Ciężką i ciekawie ujętą, może tylko zlekka zbyt teatralnie — jest ostatnia scena obrazu — śmierć „króla gór“ i jego pomocnika. Film „Kobieta i bestja“, chociaż bardzo ponury i ciężki, posiada niewątpliwie wielką wartość artystyczną.

Ten jest tym przyjacielem, którego szukasz!
On ci pośle całkiem bezpłatnie twój horoskop

O ile nje masz szczęścia, daj sobie postawić horoskop, przez sławnego astrologa
Profesora Sahibol Lakajat
On Ci doniesie dokładne wypadki z Twojej przeszłości i przyszłości.

On Ci powie kto są Twoi przyjaciele a kto wrogowie, czy będziesz miał szczęście i powodzenie w małżeństwie, i w spekulacji, o podróżach; chorobie; szczęśliwych i nie szczęśliwych czasach, Twoje szczęśliwe i nieszczęśliwe liczby w loterii, i jeszcze wiele innych interesujących szczegółów.

Profesor Kinzheimer pisze: Pańska moc i Pańska wiedza, zdają się być nieograniczone, i każdy kto wątpi o Pańskim talencie, nie powinien opuścić tego by dać Panu możliwość zmienić to wątplenia we warę. O ile i Ty chcesz profitować z tej specjalnej wiedzy na pisz jeszcze dziś Twoje dokładne nazwisko i adres, następnie jeszcze datę urodzenia, pleć zamężna (żonaty) czy nie, i proszę załączyć dla kontaktu swój lok włosów.

Otrzymasz ABSOLUTNIE GRATIS próbny horoskop w języku polskim.

Porto do Holandji wynosi 55 gr. (O ile chcesz, proszę załączyć 90 gr. w znaczkach pocztowych, na kosztą pisania i porta).

Jego adres jest:
PROFESOR SAHIBOL LAKAJAT
(Abt.) Postbox 72 — Prinsestr. 2, DEN HAAG (Holland).

Sprzedam folwark

140 ha, tanio, Wpłata gotówką zł. 4000.—
Oferty do administr. „Kurjera Wileńskiego“ dla R. S.

HELIOS Premiera. Przebieg wiosenny.
WSPANIAŁY MELODYJNY FILM WIEDŃSKI NAJNOWSZEJ PRODUKCJI
KWIACIARKA z PRATERU W rolach główn.: kwiat sceny wiedeńskiej
(bohaterka f. „Bal w Savou“) i FELIKS BRESSART (partner Franciszki Gaal w t. „Piotruś“)
Nad program: ATRAKCJA KOLOROWA oraz AKTUALJA. Początek o godz. 4—6—8—10—20

PAN KAŻDY musi podziwiać najwspanialszą czarodziejkę ekranu w jej najnowszym filmie
Shirley TEMPLE
TAJEMNICA MAŁEJ SHIRLEY NADPROGRAM

CASINO DZIŚ! Czarujący film p. t.
Noce wiedeńskie
W rol. główn. Ramon Novarro. Cudowne melodie. Wspaniała wystawa. Najmodniejsze piosenki.
Nad program: AKTUALJA. Początek seansów o godz. 2—4—6—8—10-ej

OGNIKO Dziś najpiękniejszy hymn miłości wszystkich czasów p. t.
I cóż dalej szary człowieku
W rolach głównych: Margaret Lukawan i Douglas Montgomery.
NAD PROGRAM: Uroczalona DOŁĄTKI DŹWIĘKOWE. Początek seansów o g. 4-ej p.p.

Niniejszem podaje się do wiadomości Sz. Publiczności, iż z dniem 1 maja 1935 r. została otwarta
Kawiarnia „Leśniczówka“ (w lesie)
Kuchnia wyborowa, gabinety. Ceny kryzyś.
Zwierzyniec, ul. Dzielna 54.

Nad Wilją pięknie położone
LETNISKO
w ogrodzie, 5 pokoi z kuchnią i dużą oszkloną werandą do wynajęcia od zaraz. Wiadomość w adm. „Kurjera Wileńskiego“

Poszukuje od zaraz 2—3 pokojow. mieszkania z kuchnią, łazienką i wszelkimi wygodami w zdrowej dzielnicy Wilna. Oferty do Administr. pod „Dobry lokator“

DOKTOR Ginsberg
Choroby skórne, weneryczne i mocropłciowe
Wileńska 3, tel. 5-67
Przyjm. od 8—1 i 4—8

LEK. DENTYSTA Rozenberg-Ajzensztadt
Wielka 30 — 12
przyjęcia 10 — 6

AKUSZERKA Maria Laknerowa
Przyjmuje od 9—7 w. ul. J. Jasłńskiego 5-25 róg Ofiarnej (obok Sądu)

Doktor Medycyny CYMBLER
Choroby skórne, weneryczne i mocropłciowe
Mickiewicza 12 róg Tatarskiej, telef. 13-64
przyjm. od 9—2 i 5—7 1/2

PLAC 500 mtr. na Zwierzyncu przy ul. Dzielnej 40
Dowiedzieć się 5—6 pp.

DOKTOR J. PIOTROWICZ-JURCZENKOWA
Ordynator Szp. Sawicz
Choroby skórne, weneryczne i kobiece
Wileńska 24, tel. 1888
Przyjm. od g. 5—7 w.

Do wynajęcia lokale przy ul. Mickiewicza 12, składający się z 3-ch pokoi, kuchni i łazienki oraz 6-u pokoi z wygodami. Blizsze inform. na miejscu m. 4 tel. 12-25

Wspólnika do likwidacji i parcelacji majątku poszukuje Potrzebna zaliczka 4000 złot. Oferty do administracji dla R. S.

W pobliżu Wilna dzierżawy niedużego obiektu ziemskiego poszukuję. — Wiadomość proszę przelać do Redakcji dla W. K.

Wareszaty hafciarskie
T-wa „Pomoc Pracy“ przyjmują zamówienia na standardy. Wykonanie artystyczne. Szkice w-g żądania. Subocz 19 telefon 198

Ruchalter-bilansista włada jęz. niem. i ang. poszukuje odpowiedzialnej pracy. Zgłosz. do administracji „Kurjera Wil.“ dla Daniela

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Wilno, Bisk. Bandurskiego 4. Telefon: Redakcji 79, Administr. 99. Redaktor naczelny przyjmuje od g. 2—3 ppok. Sekretarz redakcji przyjmuje od g. 1—3 ppok. Administracja czynna od godz. 9 1/2—3 1/2 ppok. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od godz. 1—2 ppok. Ogłoszenia są przyjmowane: od godz. 9 1/2—3 1/2, 17—9 wiec. Konto czekowe P. K. O. Nr. 80.750. Drukarz — ul. Biskupa Bandurskiego 4. Telefon 3-40.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odosowaniem do domu lub przesyłką pocztową i dodatkami książkowymi 3 zł., z odbiorem w administracji 2 zł. 50 gr. Zaplanę 6 zł. CENA OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetry przed tekstem — 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem — 30 gr., kronika redakcji, komunikaty — 70 gr. za mm. jednoszp., ogłoszenia mieszkaniowe — 30 gr. za wiersz. Do tych cen dolicza się ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50%, w numerach niedzielnych i świątecznych 25%, zagraniczne 100%, zamiejscowe 25%. Dla poszukujących pracy 50% zniżki. Za numer dowodowy 15 gr. Układ ogłoszeń w tekście 4-ro linowy, za tekstem 8-mio linowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca.

Wyd. „Kurjer Wileński“ Sp. z o. o. Druk. „Znicz“, Wilno, Bandurskiego 4, tel. 2-40. Redaktor odpow. Witold Kleszka.

